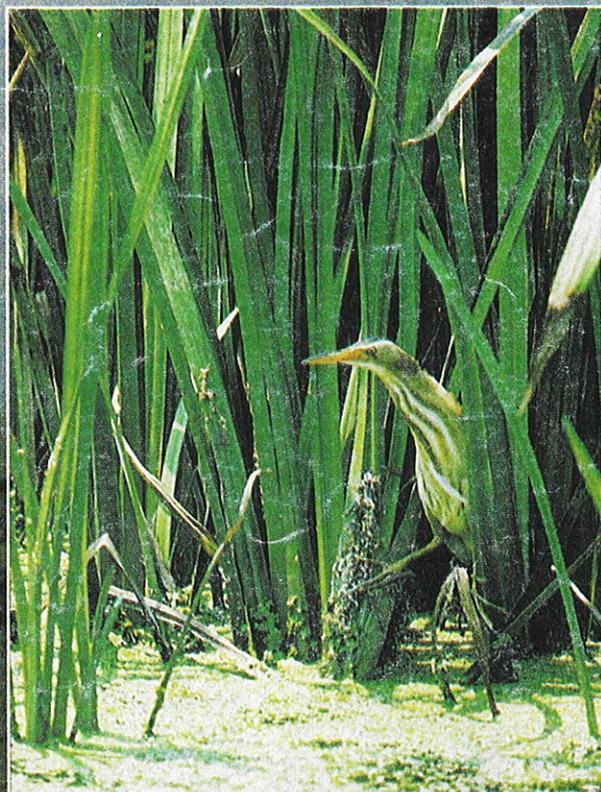

Ε Ν Η Μ Ε Ρ Ω Τ Ι Κ Ο Δ Ε Λ Τ Ι Ο

ΤΕΕ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ

5 ΙΟΥΝΙΟΥ: Παγκόσμια ημέρα Περιβάλλοντος
Να σώσουμε τη ζωή

PORT
PAYÉ
HELLAS

ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗ ΣΕΡΒΙΑΣ 4 · 102 48 ΑΘΗΝΑ · ΔΕΥΤΕΡΑ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 1994 ΤΕΥΧΟΣ 1812

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	ΠΡΟΛΟΓΟΣ	σελ.	3
2.	I. Η ΠΑΙΔΕΙΑ: ΑΙΤΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ, ΕΠΕΝΔΥΣΗ ΕΘΝΙΚΗ	»	5
3.	II. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	»	7
4.	III. ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	»	8
5.	IV. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΗΣΗ	»	14
6.	V. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ	»	16
7.	VI. ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	»	16
8.	VII. ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	»	17
9.	VIII. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	»	26

Συζήτηση στη Βουλή για τη γενική οδηγία και τα ΤΕΙ

Τα θέματα της εφαρμογής της γενικής οδηγίας σε συνδυασμό με το θέμα της τεχνολογικής εκπαίδευσης συζητήθηκαν πρόσφατα στη Βουλή των Ελλήνων, με αφορμή επερώτηση του βουλευτού Νικήτα Κακλαμάνη.

Κατά τη διαδικασία της απάντησης στην επερώτηση, η συζήτηση γενικεύθηκε και όλα τα πολιτικά κόμματα παρουσίασαν τις γενικές τους τοποθετήσεις στα θέματα της τεχνολογικής εκπαίδευσης.

Η ανάγνωση του κειμένου της συζήτησης στη Βουλή, που δημοσιεύουμε παρακάτω, είναι πολύ χρήσιμη, προκειμένου οι συνάδελφοι μηχανικοί να σχηματίσουν εικόνα για τις απόψεις των πολιτικών κομμάτων σ' ένα τόσο κρίσιμο θέμα.

Η ΜΕ/ΕΟΚ του ΤΕΕ για τις κοινοτικές οδηγίες επισημαίνει ότι από την αναφερόμενη συζήτηση στη Βουλή, πρακτίστηκαν τα εξής ζητήματα:

1. Παρατηρείται μια γενική αποδοχή του ενιαίου του επιπέδου της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και διαφοροποίηση μεταξύ ΑΕΙ και ΤΕΙ **μόνον** ως προς την αποστολή τους, χωρίς να είναι δυνατή η συγκριτική αξιολόγησή τους.

2. Δε γίνεται μνεία ή ούνδεση των συνολικώς παραγόμενων αποφαιτών από την τριτοβάθμια εκπαίδευση με τις δυνατότητες απορρόφησής τους από την αγορά εργασίας.

3. Η αποδοχή του ενιαίου του επιπέδου της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα έχει ως συνέπεια την υπαγωγή όλων των πτυχίων που θα χορηγούνται στους απόφοιτους ΤΕΙ στις διατάξεις του άρθρου 1 της οδηγίας 89/48/ΕΟΚ, δηλαδή την εξομοίωσή τους με δίπλωμα ή πτυχίο πανεπιστημιακού επιπέδου.

Ακολουθεί το γραπτό κείμενο της επερώτησης και το απόσπασμα από τα πρακτικά της Βουλής (ουζήτηση 01.04.1994).

Η ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ ΤΟΥ Ν. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗ

Η επερώτηση του βουλευτή της «Πολιτικής Ανοίξης», Νικ. Κακλαμάνη, έχει ως εξής:

Σύμφωνα με κείμενα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που υπογράφονται από την τ. Επίτροπο Κα Β. Παπανδρέου, βασικό χαρακτηριστικό της σύγχρονης εκπαιδευτικής πολιτικής είναι η διαφάνεια και η σαφής οριοθέτηση των διαφόρων εκπαιδευτικών επιπέδων, για να

είναι δυνατός ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός.

Στο πρόγραμμα της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ αναφέρεται (σελ. 91):

Η ίδρυση των ΤΕΙ υπήρξε μια θετική εξέλιξη που κατέργησε την αναχρονιστική ιεράρχηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε ανώτερη και ανώτατη. Παρό τις σοβαρές προσπάθειες που έγιναν από τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ για την ανοβάθμισή τους και τις αναμφίβολες επιτυχίες, υπάρχουν και σήμερα σοβαρές αδυναμίες και προβλήματα που επιζητούν λύσεις, ώστε να ενισχυθεί και να προωθηθεί η τεχνολογική εκπαίδευση.

Ερωτάται ο Πανεπιστημιακός κ. υπουργός Παιδείας:

1. Μετά την κατάργηση της αναχρονιστικής ιεράρχησης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε ανώτερη και ανώτατη, ποια είναι τα προβλήματα και οι σοβαρές αδυναμίες που επιζητούν λύσεις, ώστε να ενισχυθεί και να προωθηθεί η τεχνολογική εκπαίδευση σύμφωνα με το πρόγραμμα της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ; Πότε προγραμματίζεται να επιλυθούν;

2. Πώς οριοθετείται η σχέση ΑΕΙ/ΤΕΙ με βάση τη σημερινή κατάσταση και τα ισχύοντα θεσμικά πλαίσια, αφού η διαφάνεια και η σαφής οριοθέτηση των διαφόρων εκπαιδευτικών επιπέδων, θα πρέπει να είναι βασικό χαρακτηριστικό της σύγχρονης εποχής;

Είναι ποιοτικά οι σπουδές στα ΤΕΙ ισότιμες των ΑΕΙ σήμερα με μόνη διαφορά τη χρονική διάρκεια σπουδών, ναι ή όχι;

3. Τι είδους επαγγελματικά δικαιώματα θα πρέπει να έχουν οι απόφοιτοι των ΤΕΙ σε σχέση με τους απόφοιτους αντίστοιχων ειδικοτήτων των Πανεπιστημίων και ιδιαίτερα των Πολυτεχνείων;

Τα ίδια, ή τμήμα των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων των Ανωτάτων ιδρυμάτων; Αν ισχύει το δεύτερο, πώς έχει καταργηθεί η ιεράρχηση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, όπως οναφέρεται στο πρόγραμμα του ΠΑΣΟΚ;

Ως γνωστόν, σχέδια Προεδρικών Διαταγμάτων για τα Επαγγελματικά Δικαιώματα των αποφοίτων διαφόρων τμημάτων των ΤΕΙ που αλληλοεπικαλύπτονται με αντίστοιχα των Πολυτεχνικών Σχολών έχουν ορκητές φορές εισαχθεί, συζητηθεί και εγκριθεί από το Συμβούλιο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (Σ.Τ.Ε.), πλην όμως δεν ολοκληρώθηκε η υπογραφή τους λόγω διαφορετικών εκτιμήσεων του Τεχνικού Επιμελητηρίου για τα ΤΕΙ.

Τι προδικάζει σήμερα αποτελεσματικότερες εξελίξεις;

4. Στην επίσημη εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (αριθ. L 199/59), αρίζονται το επαγγελματικά επίπεδα 1 έως 5 για αντιστοιχία στον Ευρωπαϊκό χώρο, και περιγράφεται επίσης και η εκπαίδευση που επιτρέπει την πρόσβαση στο καθένα από αυτά τα επαγγελματικά επίπεδα.

Πού τοποθετούνται στην κλίμακα αυτή τα ΑΕΙ, ΤΕΙ, ΙΕΚ, ΤΕΛ, ΕΠΛ; Με δεδομένο ότι στο επαγγελματικό επίπεδο 1 έχουν πρόσβαση οι απόφοιτοι της υποχρεωτικής εκπαίδευσης (Γυμνάσιο), στο επίπεδο 2 οι απόφοιτοι των Τεχνικών Σχολών (ΤΕΣ), στο επίπεδο 3 οι απόφοιτοι των Τεχνικών Λυκείων και στο επίπεδο 5 οι απόφοιτοι των Πανεπιστημίων, το ερώτημα που δημιουργείται είναι το πού τοποθετούνται οι απόφοιτοι των ΤΕΙ και οι απόφοιτοι των ΙΕΚ.

Είναι απόφοιτοι των ΤΕΙ στο επίπεδο 5 μαζί με τους

Πανεπιστημιακούς αποφοίτους, αφού ο νόμος 1404/83 αναφέρει ενιαία τριτοβάθμια εκπαίδευση, ή στο επίπεδο 4, οπότε εξακολουθούμε και έχουμε διακρίσεις ουσιαστικά σε Ανώτερα και Ανώτατη εκπαίδευση;

Και αν τα ΤΕΙ είναι επιπέδου 4, τότε σε ποιο επαγγελματικό επίπεδο εντάσσονται οι απόφοιτοι των ΙΕΚ, αφού οι απόφοιτοι των ΤΕΛ είναι επιπέδου 3;

Βασικό χαρακτηριστικό της σύγχρονης εκπαιδευτικής πολιτικής είναι η διαφάνεια και η σαφής οριοθέτηση των διαφόρων εκπαιδευτικών επιπέδων.

5. Πότε θα μεταφερθεί η οδηγία 89/48/ΕΟΚ σε εσωτερικό δίκαιο, κάτι που έπρεπε να είχε γίνει από τον Ιανουάριο του 1991;

Ως γνωστόν, η οδηγία αναφέρεται στο νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα στα κράτη - μέλη της Κοινότητας, στα οποία έχει κανείς πρόσβαση σαν αποτέλεσμα σπουδών χρονικής διάρκειας τουλάχιστον τριών ετών, πανεπιστημιακής στάθμης ή ισοτίμης.

Πώς θα εφαρμοστεί η οδηγία αυτή;

α. Για τους απόφοιτους των ΤΕΙ σε σύγκριση με τους απόφοιτους των αντιστοίχων ειδικοτήτων των Πανεπιστημίων και ιδιαίτερα των Πολυτεχνείων.

β. Για τους απόφοιτους των Polytechnics του Ηνωμένου Βασιλείου ή των Fachhochschulen της Γερμανίας (υπάρχουν αρκετοί Έλληνες απόφοιτοι που ενδιαφέρονται για τις σχετικές ρυθμίσεις).

γ. Για τους σπουδαστές Κέντρων Ελευθέρων σπουδών που παρουσιάζονται ως συμβεβλημένα με Πανεπιστημιακά Ιδρύματα του Εξωτερικού, κατά τρόπο ώστε να ολοκληρώνουν τις σπουδές τους στο Εξωτερικό και να προσφέρουν πρόβωση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα στο Εξωτερικό και συνεπώς και στην Ελλάδα.

Η αγωνία της παιδείας μας που εξσκολλυθεί παρά τις κατά καιρούς επεμβάσεις και αντίθετες διαβεβαιώσεις, αλλά και οι ραγδαίες σύγχρονες διεθνείς εξελίξεις, δεν επιτρέπουν πλέον παράσταση διαιρητικών εκκρεμοτήτων, που αποτελούν προϋπόθεση για οργανωτικές και ποιοτικές βελτιώσεις.

(Αριθμ. Βιβλ. Επερ. 24, ημερ. κατάθ. 18.1.94).

ΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ

Δημοσιεύουμε στη συνέχεια τα πρακτικά της συνεδρίασης της 1ης Απριλίου 1994.

Θα συζητηθεί η επερώτηση κατά του υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων του βουλευτή της Πολιτικής Ανοίξης, κ. Νικήτα Κακλαμάνη, σχετικά με τα θέματα της Παιδείας.

Έχω την τιμή να ανακοινώσω στο Σώμα ότι για τη σημερινή επερώτηση Κοινοβουλευτικός του ΚΚΕ θα είναι ο κ. Γεράσιμος Αραβανής και της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Μπεκίρης.

Ο κ. Κακλαμάνης, έχει το λόγο.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Κύριε πρόεδρε, έτοιμος βλέπω την αίθουσα ίσως ήταν χρησιμοποιότερο να πήγαινα στο υπουργείο Παιδείας και να συζητούσα κατ' ιδίαν με την κυρία υφυπουργό. Μπορεί να ήταν και αποδοτικότερη η συζήτηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παναγιώτης Ν. Κρητικός): Θα ήταν περισσότερο δημόσιος ο διάλογος και ο έλεγχος. Εδώ υπάρχει ο κίνδυνος να μην τον αντιληφθεί κανείς.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Βεβαίως η κοινοβουλευτική τάξη επιβάλλει στο να μιλήσω, αφού είμαι ο επερωτών. Και λέω «επιβάλλει», διότι η επερώτηση πιστεύω ότι έχει συγκεκριμένα ερωτήματα και ίσως και για οικονομία του χρόνου θα ήταν προτιμότερο να απαντούσε κατευθείαν η κυρία υφυπουργός, αλλά θα πρέπει να πω ορισμένα πράγματα.

Θέλω να ξέρετε, κυρία υφυπουργέ, ότι η επερώτηση δε γίνεται ούτε για τυπικούς λόγους, επειδή ως κόμμα αντιπολίτευσης πρέπει να ασκούμε κοινοβουλευτικό έλεγχο και πολύ περισσότερο δε γίνεται για αντιπολιτευτικούς λόγους. Απλά θέλουμε να πάρουμε κάποια πληροφόρηση και θέλουμε να βοηθήσουμε ειλικρινά στο συγκεκριμένο θέμα, το οποίο είναι θέμα

ακανθώδες και για αντικειμενικούς λόγους τους οποίους γνωρίζετε και εσείς πολύ καλά και θα πω και εγώ ορισμένα πράγματα, αλλά ας μην κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας, και για πολιτικούς λόγους. Γι' αυτό και καμία σχεδόν κυβέρνηση απ' όλες τις προηγούμενες τα τελευταία 10 χρόνια και εύχομαι εσείς με την παρουσία σας στο υπουργείο Παιδείας να τολμήσετε να βάλετε χέρι, με την καλή έννοια, στο πρόβλημα, διότι πλέον ο χρόνος πιέζει και το ξέρετε πάρα πολύ καλά. Και πιέζει όχι μόνο για εσωτερικούς λόγους, αλλά πιέζει και για λόγους κοινότητας πλέον.

Έχω μπροστά μου - και θα το έχετε σίγουρα υπόψη σας - το πρόγραμμα του κόμματός σας το προεκλογικό για την Παιδεία και το συγκεκριμένο κομμάτι, το οποίο αφορά τα ΤΕΙ. Βλέπω ότι ξεκινάτε κι εσείς με την τοποθέτηση και μάλιστα με μεγάλα γράμματα ότι η ίδρυση των ΤΕΙ υπήρξε μία θετική εξέλιξη πράγματι που κατάργησε την αναχρονιστική ιεράρχηση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε ανώτερη και ανώτατη. Τα ίδια πράγματα, ξέρετε, έλεγαν σχεδόν όλα τα κόμματα. Και ενώ στα χαρτιά και με τα λόγια λέμε ότι έχει καταργηθεί αυτή η διάκριση, στην πράξη ξέρετε ότι υφίσταται και μάλιστα υφίσταται με πολύ συγκεκριμένο τρόπο.

Έχω εδώ μπροστά μου δύο έγγραφα επίσημα το ένα από την Ενωση Ελλήνων Τεχνολόγων Μηχανικών, όπου οι άνθρωποι άλλα πράγματα τελείως λένε. Λένε δηλαδή και επιχειρηματολογούν και για την ανάγκη της κατάργησης της διάκρισης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αλλά έχω μετά εδώ το έγγραφο του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος, όπου λέει «Επίπεδα εκπαίδευσης: Στην Ελλάδα υφίστανται δύο επίπεδα

εκπαίδευσης, τα οποία και τα δύο εντάσσονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση».

Παρακάτω συνεχίζει: «Τα δύο αυτά επίπεδα εκπαίδευσης στο παρελθόν ονομάζοντο αντίστοιχα ανώτερη και ανώτατη εκπαίδευση. Ο διαχωρισμός αυτός κατά την άποψή μας είναι ευστοχότερος». Δηλαδή το Τεχνικό Επιμελητήριο έχει ακριβώς αντίθετη άποψη από αυτά που τα προγράμματα των κομμάτων λένε - όλα σχεδόν τα προγράμματα - και από αυτά που η Ένωση Τεχνολόγων Μηχανικών των ΤΕΙ επίσης αναφέρει.

Επίσης, θα σας είναι γνωστό, άσχετα αν η θητεία σας είναι ακόμη σύντομη στο υπαυργείο Παιδείας, ότι πάρα πολλές φορές από το ΣΤΕ έχουν βγει εισηγήσεις για τα επαγγελματικά δικαιώματα. Αλλά ποτέ αυτές οι εισηγήσεις του ΣΤΕ δεν έχουν πάρει τη μορφή έκδοσης προεδρικών διαταγμάτων. Και η πληροφορία που έχω εγώ και θέλω να μου την επιβεβαιώσετε ή να μου πείτε ότι δεν είναι έτσι, είναι ότι δεν είναι ότι δεν το είχε υπογράψει ο αντίστοιχος υπουργός Παιδείας - νομίζω ότι και ο κ. Σουφλιάς το είχε κάνει και εσείς ενδεχόμενα να θέλατε να το κάνετε - αλλά χρειάζεται και η υπογραφή του αρμόδιου υπουργού του ΥΠΕΧΩΔΕ. Και εκεί κολάει η ιστορία. Διότι συνήθως οι υπουργοί στο ΥΠΕΧΩΔΕ είναι μηχανικοί. Υπάρχουν οι φιλικές - δε θέλω να πω τίποτα άλλο ούτε υπονοώ τίποτα άλλο - εξαρτήσεις από το Τεχνικό Επιμελητήριο, ποτέ ο υπουργός δεν υπογράφει και ποτέ ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δε βγάζει Προεδρικό Διάταγμα.

Έτσι έχουμε φθάσει σήμερα στο περίεργο φαινόμενο - από το 1995 θα το αντιμετωπίσει η ελληνική πολιτεία και γι' αυτό σας είπα ότι ο χρόνος πιέζει - φοιτητές των χωρών της Κοινότητας, είτε των polytechnics είτε των αντισταίχων της Γερμανίας, να έχουν συγκεκριμένα πλέον επαγγελματικά δικαιώματα, πολύ περισσότερα απ' όσα ισχύουν μέχρι τώρα για τους αποφοίτους των ΤΕΙ. Αυτοί οι φοιτητές έρχονται και δουλεύουν στην Ελλάδα. Δεν μπορούμε να τους το απαγορεύσουμε. Οσόν αφορά την απάντηση που μου δόθηκε σε μία ερώτηση που είχα κάνει, ότι εκεί παρεμβαίνει το ΔΙΚΑΤΣΑ, ξέρετε ότι οποιαδήποτε απόφαση του ΔΙΚΑΤΣΑ πολύ δύσκολα θα υπερφαλαγγίσει το κοινοτικό δικαίωμα. Αν θέλετε, μπορώ να σας πω ότι μπορεί και για τυπικούς λόγους, προς στιγμή να το αναστείλει. Αν αυτοί προσφύγουν στο Κοινοτικό Δικαστήριο, η απόφαση θα είναι σίγουρα υπέρ αυτών. Εται οι πτυχιούχοι των άλλων χωρών από τα αντίστοιχα τεχνολογικά ιδρύματα, θα μπορούν να έρχονται και να δουλεύουν με ηυξημένα επαγγελματικά δικαιώματα στην Ελλάδα, ενώ οι δικοί μας απόφοιτοι δε θα έχουν τα ίδια δικαιώματα και δε θα μπορούν να δουλεύουν.

Αντιλαμβάνεσθε τι μείζον πρόβλημα δημιουργείται και κοινωνικό και εκπαιδευτικό, και πολιτικό. Αυτό κατά την άποψή μου μας αφορά όλους. Βεβαίως εδώ την κύρια ευθύνη την έχει η εκάστοτε κυβέρνηση, αλλά δεν ανήκω στους βουλευτές που θεωρούν ότι όλοι οι υπόλοιποι εδώ μέσα είμαστε ανεύθυνοι και απλά και μόνο πρέπει να κάνουμε κριτική και να υποβάλουμε αντιπο-

λιτευτικές προτάσεις. Αυτό λοιπόν είναι ένα θέμα κείριο, το οποίο επείγει και πρέπει να το δείτε.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να εκφράσω την πικρία μου ως κόμμα. Δεν είχα απευθυνθεί σε σας, κυρία υφυπουργέ, είχα απευθυνθεί στον υπουργό Παιδείας. Του είχαμε πει εξ αρχής ότι είμαστε διατεθειμένοι να μας φωνάξει ως κόμμα για το συγκεκριμένο κομμάτι της Παιδείας - βεβαίως όχι μόνο εμάς, αλλά όλα τα κόμματα, εγώ μόνο για το κόμμα μου μπορούσα να μιλήσω - και να παύμε και εμείς τις απόψεις μας, και αν μπορούμε, να βρούμε κοινή συνισταμένη. Όχι μόνο αυτό δεν έγινε μέχρι τώρα, αλλά διάβασα και δηλώσεις του, όπου ανέφερε ότι θεωρούσε ουτοπία το να μιλάμε για διακομματική συναίνεση στο χώρο της Παιδείας. Μπορεί να είναι πολύ δύσκολο, μπορεί να είναι πράγματι μία ρομαντική άποψη. Θα πρέπει όμως, να ξέρετε ότι και οι δυσκαλίες μπορούν να ξεπερασθούν, αν υπάρχει καλή θέληση. Εν πάση περιπτώσει και οι ρομαντικοί - με την καλή έννοια - δεν έχουν εκλείψει από αυτή την αίθουσα. Υπάρχουν και μη ρομαντικοί, αλλά και ρομαντικοί στο χώρο της Παιδείας.

Το δεύτερο θέμα, το οποίο θα ήθελα να σας επισημάνω, είναι το-εξής: Στην ερώτηση που σας είχα κάνει, μου είχατε απαντήσει σε αντίστοιχο ερώτημα ότι η εφαρμογή της Οδηγίας 89/48 της ΕΟΚ δε δημιουργεί ανάγκη για αξιολογική σύγκριση. Πλην όμως, αυτό δεν ισχύει, κυρία υφυπουργέ, διότι το άρθρο 1 της Οδηγίας είναι πάρα πολύ σαφές και στο τι περιγράφεται ως δίπλωμα, και κυρίως έχει μία φράση η οποία λέει «ή άλλου ιδρύματος», - αναφερόμενο σε πανεπιστήμιο, ΤΕΙ ή άλλα ιδρύματα - «του αυτού εκπαιδευτικού επιπέδου». Εδώ μπαίνει ένα ερώτημα: Αυτή τη στιγμή τα ΤΕΙ στην Ελλάδα, έτσι όπως είναι, είναι του αυτού εκπαιδευτικού επιπέδου με τα πανεπιστήμια; Αν είναι, τότε δεν υπάρχει πρόβλημα να πραχωρήσουμε. Αν δεν είναι, προσιθέμεθα να κάνουμε κάτι για να τα κάνουμε του αυτού εκπαιδευτικού επιπέδου ή έχουμε άλλη άποψη ως ελληνική πολιτεία, δηλαδή ότι δε θα τα ενσωματώσουμε στην ίδια βαθμίδα; Και αν τα ενσωματώσουμε στην ίδια βαθμίδα και θεωρήσουμε ότι είναι του αυτού εκπαιδευτικού επιπέδου, μπαίνει ένα άλλο ερώτημα, που θα το αναπτύξω αναλυτικότερα στο τέλος.

Τι γίνεται με το 35% που ψηφίσαμε και που είπαμε ότι θα το παίρνουν οι διδάσκοντες στα ΤΕΙ; Βεβαίως το άρθρο είναι λίγο νεφελώδες, γιατί μιλάει για κάποιες προϋποθέσεις που θα καθορισθούν με Προεδρικό Διάταγμα. Πού βρίσκεται η ιστορία έκδοσης αυτού του Προεδρικού Διατάγματος για το 35%; Ποιους θα περιλαμβάνει από τα ΤΕΙ; Θα περιλαμβάνει όλους τους διδάσκοντες; Θα περιλαμβάνει τους διδάκτορες μόνο, τους κατέχοντες μάλιστα; Μέχρι στιγμής ούτε εμείς γνωρίζουμε και πολύ περισσότερο δε γνωρίζουν οι διδάσκοντες στα ΤΕΙ. Ξέρετε ότι υπάρχει πάρα πολύ μεγάλος αναβρασμός, όχι για τυπικούς λόγους - δηλαδή για το αν θα πάρει κάποιος το 35%, που είναι κάποιες χιλιάδες παραπάνω - αλλά κυρίως διότι αυτή η διδά-

κριση θα δημιουργήσει και μία άλλης μορφής διάκριση, μια διάκριση επιστημονική πλέον μέσα στα ΤΕΙ. Αυτό ήταν το δεύτερο θέμα, το οποίο ήθελα να σας επισημάνω, γιατί δε θέλω να αναλύσω τα ερωτήματα, τα οποία ήδη είναι σαφή μέσα στην επερώτηση και ελπίζω ότι θα μου δώσετε εσείς απαντήσεις.

Κυρία υφυπουργέ, έχω επίσης μπροστά μου μία απόφαση τού Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για τη θέσπιση του Κοινοτικού Προγράμματος Ενεργειών, με την ονομασία Σωκράτης. Δεν ξέρω αν το έχετε υπόψη σας. Αυτό το οποίο εγώ έχω στα χέρια μου είναι τουλάχιστον το πιο τελευταίο στοιχείο. Οι πληροφορίες οι δικές μου είναι ότι το 1995 αυτό πλέον θα είναι κοινό πρόγραμμα για όλη την Κοινότητα.

Το άρθρο 2 λέει ότι «ο όρος πανεπιστήμιο καλύπτει όλους τους τύπους ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που απονέμουν διπλώματα ή τίτλους αυτού του επιπέδου». Οποιαδήποτε και αν είναι η ονομασία τους αυτό καταρχήν φαίνεται ότι λύει κατά κάποιον τρόπο τα χέρια του υπουργείου Παιδείας. Πλην όμως στο τέλος του ίδιου άρθρου έχει μία παράγραφο, την παράγραφο 2, που λέει ότι «κάθε κράτος - μέλος καθορίζει τον κατάλογο των τύπων ιδρυμάτων που αφορά το άρθρο αυτό». Εδώ λοιπόν είναι τώρα το θέμα. Τι προτίθεται να κάνει η κυβέρνηση σχετικά με τα ΤΕΙ; Αυτό το πρόγραμμα λύνει πράγματι εν μέρει τα χέρια της κυβέρνησης, αλλά προτίθεται να τα εντάξει εκεί όπως, αν θέλετε, είναι και η προεκλογική σας δέσμευση βάσει του προγράμματος; Και αν θέλετε, όχι μόνο δική σας, αλλά και της Νέας Δημοκρατίας και η δική μας άποψη, προς τα εκεί τείνει. Το θέμα όμως είναι όχι τι λέμε, αλλά πόσο θα τα κάνουμε αυτά τα πράγματα.

Το τέταρτο, το οποίο θέλω να σας επισημάνω, είναι το εξής: Εχω εδώ μπροστά μου από το παράρτημα από την επίσημη εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, τη διόρθωση των επιπέδων εκπαίδευσης που αναφέρονται στο συγκεκριμένο άρθρο 2. Εδώ η διάρθρωση είναι σε πέντε επίπεδα. Το πρώτο επίπεδο αντιστοιχεί στο δικό μας το γυμνάσιο. Το δεύτερο επίπεδο αντιστοιχεί στις τεχνικές επαγγελματικές σχολές και το τρίτο στα τεχνικά επαγγελματικά λύκεια. Μέχρι εδώ δεν υπάρχει πρόβλημα για μας. Εκεί που υπάρχει το πρόβλημα είναι ότι έχουν ένα τέταρτο επίπεδο αυτοί, που λένε τι περιλαμβάνουν, κι ένα πέμπτο, που λένε επίσης τι περιλαμβάνουν.

Μέσα λοιπόν σ' αυτά τα δύο επίπεδα, το τέταρτο και το πέμπτο, πρέπει εμείς να εντάξουμε τα ΙΕΚ, τα ΤΕΙ και τα ΑΕΙ. Και το ερώτημα είναι: Τα ΤΕΙ πού μπαίνουν; Μπαίνουν με τα ΙΕΚ στο τέταρτο επίπεδο; Φεύγει το ΤΕΙ και πάει στο πέμπτο μαζί με τα ΑΕΙ και μένει μόνο το ΙΕΚ στο τέταρτο επίπεδο; Και αν μείνει έτσι, τι γίνεται τώρα με τους αποφοίτους των ιδιωτικών πανεπιστημίων στην αλλοδαπή, όπως εκεί, όπως ξέρετε, υπάρχουν ιδιωτικά πανεπιστήμια που δίδουν συγκεκριμένους τίτλους, που οι τίτλοι αυτοί αναγνωρίζουν συγκεκριμένα επαγγελ-

ματικά δικαιώματα;

Ξαναπαίρνει κι εδώ πάλι το ερώτημα, αν θέλετε, από την πίσω πόρτα. Ξέρετε ότι ορισμένα κέντρα ελευθέρων σπουδών εδώ, έχουν κάνει συμβάσεις με κάποια πανεπιστήμια, δε γνωρίζουμε και τι εκπαίδευση γίνεται όταν πάνε έξω, παίρνουν και τον αντίστοιχο τίτλο, έρχονται πίσω. Τι κάνουν τώρα αυτοί; Ποια είναι τα επαγγελματικά τους δικαιώματα; Εχουν περισσότερα από τους πτυχιούχους των ΤΕΙ; Εχουν λιγότερα; Τι γίνεται; Είναι λοιπόν όλα αυτά ακανθώδη ερωτήματα, στα οποία πρέπει να δώσουμε σαφείς απαντήσεις. Πρέπει να δώσουμε απαντήσεις, με τις οποίες να φύγει από τη λογική μας το πώς θα το εκμεταλλευτεί ο καθένας μας, αλλά το πώς θα βοηθήσουμε τους νέους αυτούς που έκαναν αυτή την επιλογή, είτε γιατί το ήθελαν, είτε γιατί δεν μπορούσαν να κάνουν διαφορετικά. Πρέπει να πάρουμε αποφάσεις που να ρίξουν τελείως έξω από εμάς, απ' όλα τα κόμματα, το φόβο του κομματικού κόστους και να δούμε το κοινωνικό όφελος και το εκπαιδευτικό όφελος, αν θέλουμε πράγματι να είμαστε και συνεπείς με ό,τι όλοι επαγγελλόμαστε, ότι η Παιδεία εν πάση περιπτώσει, μαζί με το χώρο της υγείας κι έναν - δυο άλλους τομείς, είναι καθοριστικός για την πορεία μιας χώρας κι όλοι θέλουμε να τους θεωρούμε ότι είναι έξω από κομματικές αντιπαραθέσεις.

Εχω και κάτι άλλο, το οποίο οφείλω να πω, ότι λίγο με ξένισε κι εμένα ως πανεπιστημιακό, έστω και της μεσαίας βαθμίδας, αλλά θα σας το θέσω υπόψη σας, γιατί εσείς είσθε ανωτέρας βαθμίδας από μένα. Εχω εδώ την απόφαση της Συνόδου των Πρυτάνεων των ελληνικών πανεπιστημίων, που είναι κοταπέλτης για τα ΤΕΙ. Δεν ξέρω αν το έχετε υπόψη σας ότι στο αντίστοιχο κομμάτι οι πρυτάνεις λένε το εξής: «Η απόφαση των πρυτάνεων εντάσσει τα ΤΕΙ στην ίδια κατηγορία, δηλαδή το μη πανεπιστημιακό τομέα, με τα ιδιωτικά κέντρα ή εργαστήρια ελευθέρων σπουδών, τις ορισμένες επαγγελματικές και εκκλησιαστικές σχολές, αλλά και τα ποικίλα παραρτήματα ξένων πανεπιστημίων που λειτουργούν με αβέβαιο, βέβαια, τυπικό και ουσιαστικό καθεστώς».

Εδώ το θέμα είναι ποια είναι η θέση του υπουργείου, το οποίο κατά τη γνώμη μου έχει τύχη όχι ατυχία - γιατί έχει ακουστεί και αυτή η άποψη - που έχει δύο πανεπιστημιακούς στην τριάδα της πολιτικής του ηγεσίας, σχετικά με την απόφαση των πρυτάνεων. Και το κρισιμότερο είναι ότι αν ισχύσει αυτή η απόφαση των πρυτάνεων, αν την υιοθετήσετε, τότε πώς θα εφαρμοστεί η Οδηγία 8948 για τα ΤΕΙ; Βέβαια εισηγητικό χαρακτήρα έχει, δεν είναι υποχρεωτική για το υπουργείο, το αντιλαμβάνομαι, αλλά δεν είναι και μια απόφαση ενός τυχαίου οργάνου, είναι απόφαση όλων των πρυτάνεων και μάλιστα σχετικά πρόσφατη, του 1992.

Δεν είναι του 1992 και δεν έχει βγει άλλη απ' ό,τι γνωρίζω. Είναι λοιπόν ένα τεράστιο θέμα, στο οποίο και ο' αυτό πρέπει να απαντήσουμε και θα πρέπει να κληθούν και οι πρυτάνεις και να τους βάλετε κάτω τα δεδομένα, τα οποία υπάρχουν στην Κοινότητα. Και δεν

μπορώ να δεχθώ ότι δεν τα γνώριζαν αλλά εν πάση περιπτώσει, δεν είναι θέμα για να μας πιάσει ο πανεπιστημιακός μας σοβινισμός, αλλά και ούτε να πάμε στην πλήρη ισοπέδωση της άλλης πλευράς που μπορεί να ζητούν ορισμένοι. Πρέπει όμως, να δούμε τι γίνεται και με αυτήν την απόφαση. Θα προχωρήσει αυτή η απόφαση; Δε θα τη δεχθείτε αυτήν την απόφαση; Θα ζητήσετε να ξαναδούν το θέμα; Είναι επίσης ερωτήματα στα οποία θα ήθελα, παρακαλώ πολύ, αν έχει κατασταλάξει το υπουργείο, να μας δώσει μια απάντηση.

Επίσης θα ήθελα να ξέρω αν το πρόβλημα των ΤΕΙ - το οποίο κατά τη γνώμη μου, να μην εντάσσεται μέσα στο γενικότερο εκπαιδευτικό πρόβλημα και γενικότερο εκπαιδευτικό πρόγραμμα μιας κυβέρνησης, αλλά πιστεύω ότι είναι ένα ιδιόμορφο και ξεχωριστό κομμάτι - αν θα το έχετε εννοματώσει μέσα στο νομοσχέδιο, που όπως μας είπε ο κύριος υπουργός, θα φέρετε στη Βουλή το ερχόμενο φθινόπωρο ως κυβέρνηση, γενικά για την Παιδεία ή θα είναι ένα ξεχωριστό νομοσχέδιο που θα αφορά τα ΤΕΙ. Αν είναι έτσι, τι χρονικό προγραμματισμό έχετε κάνει για αυτήν την ιστορία;

Τελειώνοντας την πρωτολογία μου - δε θέλω να μακρηγορήσω, τα ερωτήματα είναι σαφή, ενδεχόμενα να δευτερολογήσω, προκειμένου να σας απαντήσω σε ορισμένα πράγματα - θα ήθελα να πούμε και δύο πράγματα για το προσωπικό των ΤΕΙ. Όπως ξέρετε, κυρία υφυπουργέ - τα νούμερα που θα σας πω θα είναι χονδρικά, ίσως 1% με 2%, πάνω - κάτω, να κάνω λάθος, αλλά αυτά είναι βασικά τα νούμερα - το εκπαιδευτικό προσωπικό των ΤΕΙ είναι περίπου 2.500 μόνιμοι και 3.000 με 3.500 ωρομίσθιοι. Εδώ λοιπόν, μπαίνει τώρα ένα θέμα. Μιλάμε για αναβάθμιση και εξίσωση με τα πανεπιστήμια και εγώ δεν μπορώ να καταλάβω πώς οι ωρομίσθιοι είναι περισσότεροι από τους μόνιμους. Αυτό είναι ένα ερώτημα.

Το δεύτερο είναι ποια είναι τα επιστημονικά κριτήρια που προσλήφθηκαν ή προσλαμβάνονται και εναλλάσσονται - από ό,τι γνωρίζω - οι 3.000 με 3.500 ωρομίσθιοι. Ζητούνται επιστημονικά κριτήρια για αυτούς τους ωρομίσθιους; Γιατί εδώ μιλάμε πλέον για εξίσωση προς τα πάνω των ΤΕΙ, ώστε να μπορέσουμε κάποτε, αν αυτή είναι η πολιτική απόφαση, να τα εντάξουμε στην ίδια βαθμίδα με τα ΑΕΙ.

Από αυτούς λοιπόν τους διδάσκοντες, τους 2.500 μόνιμους και τους 3.000-3.500 ωρομίσθιους, το 20% είναι διδάκτορες, ένα 15% περίπου, έχουν master, ένα 25% έχουν απλό πτυχίο πανεπιστημίου και ένα 40% είναι απόφοιτοι των ΤΕΙ. Ξέρετε ότι οι τρεις τελευταίες κατηγορίες, κυρίως οι δύο τελευταίες, ήταν αυτοί οι άνθρωποι που πρωτοξεκίνησαν και πρωτοστελέχωσαν τα ΤΕΙ. Εδώ λοιπόν, μπαίνει ένα θέμα. Επειδή ακούστηκαν για θέματα επανάκρισης και μη επανάκρισης παλαιών και νέων, ακούστηκε για το 35% ότι θα το πάρουν οι διδάκτορες και δεν θα το πάρουν οι άλλοι - λέω τι κυκλοφορεί, δε λέω ότι είναι αυτή η θέση του υπουργείου, εγώ σας τα θέτω για να μου δώσετε απαντήσεις - μπαίνει ένα ερώτημα, αν θέλετε δεοντολογι-

κό, ηθικά και επιστημονικό. Σας είπα ότι εγώ δεν είμαι υπέρ της πλήρους ισοπέδωσης, από την άλλη όμως πλευρά τους ανθρώπους που πρωτοέστησαν αυτά τα ΤΕΙ, που έβγαλαν χιλιάδες πτυχιούχους, οι οποίοι - αν θέλετε - δούλεψαν μέσα εκεί, θα τους ρίξουμε τώρα στον Κοιάδα και θα πούμε «εσείς είστε δευτέρας κατηγορίας»; Υπάρχει μεγάλο πρόβλημα, με επίπτωση αυτή τη στιγμή στη λειτουργία των ΤΕΙ. Ίσως γιατί δεν έχουμε ενημέρωση. Εγώ για αυτό τα θέτω τα προβλήματα, για να μου πείτε αν είναι έτσι ή αν δεν είναι έτσι τα πράγματα.

Βεβαίως έχουν το μεγάλο άγχος και τη μεγάλη αγωνία, οι δύο κυρίως κατηγορίες των απλών πτυχιούχων πανεπιστημίων και απόφοιτων των ΤΕΙ, αν θα συμπεριληφθούν ή δε θα συμπεριληφθούν και αυτοί στην αύξηση του 35%. Επ' αυτού δράττομαι και της ευκαιρίας να πω - γιατί σε μία αντίστοιχη ερώτηση που είχα κάνει για κατόχους διδακτορικών, οι οποίοι ανήκουν στο παιδαγωγικό ινστιτούτο και στο Δημόκριτο, αν θα συμπεριληφθούν και αυτοί στο 35%, μου απαντήσατε σαν υπουργείο αρνητικά - ότι αυτά δημιουργούν πικρίες, με αποτέλεσμα την άσχημη επίπτωση στην απόδοση.

Διότι, όταν κάποιος έχει φθάσει να είναι αντιπρόσωπος ενός παιδαγωγικού ινστιτούτου, με διδακτορικά, με μετεκπαιδεύσεις και άλλα, και να του λέμε ότι δε συμπεριλαμβάνεται στην αύξηση του 35% ή στο Δημόκριτο - και δεν είναι και πολλοί αυτοί οι άνθρωποι - αντιλαμβάνεστε ότι δημιουργούνται προβλήματα, ενώ θα μπορούσαμε να τα ξεπεράσουμε.

Για να είμαι συνεπής στο χρόνο μου, σταματώ εδώ. Θα περιμένω να ακούσω τις απαντήσεις σας στα θέματα τα οποία σας έβαλα και επιφυλάσσομαι στη δευτερολογία μου, ενδεχόμενα να χρειαστεί να συμπληρώσω και να πω ορισμένα πράγματα. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παυσανίας Ζακολίκος): Κύριοι συνάδελφοι, έχω την τιμή να ανακοινώσω προς το Σώμα, ότι από την εισαγγελική αρχή υπεβλήθη αίτηση για την παροχή από τη Βουλή αδειάς διώξεως, κατά του βουλευτού κ. Ευγενίου Χαϊτίδη. Παραπέμπεται στην αρμόδια διαρκή επιτροπή.

Ο συνάδελφος βουλευτής του ΚΚΕ κ. Ορέστης Κολοζώφ ζητεί ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παυσανίας Ζακολίκος): Η Βουλή ενέκρινε. Η κυρία υφυπουργός έχει το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΣΤΕΦΑΝΟΥ (υφυπ. Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Ευχαριστώ, κύριε πρόεδρε.

Πριν αρχίσω την απάντησή μου στην επερώτησή σας, κύριε Κακλαμάνη, θα πρέπει οπωσδήποτε να σας πω ότι δέχομαι απολύτως την πρόθεση για την οποία κάνατε την επερώτηση. Είναι ασφαλώς το περιεχόμενο της σοβαρότατο, απασχολεί το υπουργείο Παιδείας και πρέπει να απασχολήσει πράγματι όλες τις πτέρυγες της Βουλής, για να βρεθεί η λύση, αυτή που επιβάλλε-

ται να δοθεί σ' αυτό το ακανθώδες πρόβλημα.

Όμως, σ' αυτήν την επερώτηση πρέπει να πω ότι συμπυκνώνονται όλα τα προβλήματα, τα οποία υπάρχουν σχετικά με την τριτοβάθμια τεχνολογική εκπαίδευση και ελέγχεται το υπουργείο που δεν έδωσε λύσεις σε προβλήματα, τα οποία χρονίζουν στην τελευταία 10ετία.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Με την καλή έννοια.
ΕΛΕΝΗ ΣΤΕΦΑΝΟΥ (υφυπ. Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Αοφαλώς.

Εχουμε αοφαλώς πλήρη ουναίσθηση των προβλημάτων μπροστά στα οποία βρισκόμαστε.

Γνωρίζουμε επίσης ότι τα προβλήματα αυτά, τα οποία υπάρχουν, δεν είναι προβλήματα, τα οποία μπορούν να αντιμετωπισθούν μόνο με νομικές ρυθμίσεις. Βρισκόμαστε μπροστά σε μία υποβάθμιση, σε μία κοινωνική υποτίμηση των ΤΕΙ, η οποία αποτυπώνεται και μέσα στο ίδιο το θεσμικό πλαίσιο ακόμη. Εμείς εμμένουμε και θέλουμε να γίνει η αναβάθμιση των ΤΕΙ.

Ασφαλώς αυτή η αναβάθμιση θα πρέπει να ξεκινήσει από την αναβάθμιση του εκπαιδευτικού προσωπικού, με παράλληλη αναβάθμιση ακόμα και των προγραμμάτων σπουδών.

Είναι προβλήματα τα οποία θέλουν και χρόνο, και συστηματική μελέτη και πολύ προσεκτική προσέγγιση. Θέλω προκαταβολικώς να σας πω ότι δε θα προχωρήσουμε σε καμία ρύθμιση γι' αυτά τα τόσο οοβαρά θέματα, χωρίς να έχουμε τη δική σας την άποψη.

Πριν απαντήσω σ' αυτά τα ερωτήματα, με ό,τι απαντήσεις έχω αυτήν τη στιγμή - είμαι πρόχειρη και μπορώ να απαντήσω - θα σας πω ότι ήδη υπάρχει μία ομάδα εργασίας, η οποία ασχολείται με αυτά τα θέματα. Θα μας δώσει ένα κείμενο εργασίας, το οποίο θα τεθεί υπόψη όλων για να εκφράσουν τις απόψεις τους πριν αποτυπωθεί σε προσχέδιο νόμου για να έλθει εδώ.

Τώρα, θα επιχειρήσω να απαντήσω σε όλα αυτά τα ερωτήματα, τα οποία υπάρχουν. Εχουμε το πρώτο ερώτημα: Αν υπάρχουν αδυναμίες, τι αδυναμίες υπάρχουν και γιατί δεν προχωρεί αυτή η βελτίωση, εν πάσει περιπτώσει, των ΤΕΙ;

Πράγματι υπάρχουν αδυναμίες. Τις αδυναμίες αυτές τις επισημάνατε εσείς ο ίδιος στο τελευταίο μέρος της αγόρευσής σας που μιλήσατε για τη σύνθεσή του εκπαιδευτικού προσωπικού. Επομένως, οι αδυναμίες ξεκινάνε πρώτα από την ποιότητα του εκπαιδευτικού προσωπικού και εν συνεχεία από την ποιότητα των προγραμμάτων των σπουδών που υπάρχουν.

Αυτό είναι πάρα πολύ βασικό και έχει οδηγήσει σε μία μη κοινωνική παραδοχή του ρόλου των ΤΕΙ, που εκφράζεται στην αντίληψη ότι τα ΤΕΙ αποτελούν δεύτερη επιλογή και ότι στα ΤΕΙ καταλήγουν όσοι από τους φοιτητές αποτυγχάνουν στα ΑΕΙ.

Αυτή την αντίληψη της υποβάθμισης ασφαλώς την υποβοηθάει και το γεγονός ότι υπάρχει μία ασάφεια γύρω από τη φυσιογνμία των ιδρυμάτων, όπως επί-

σης και από το ποιο ακριβώς είναι το περιεχόμενο αυτών των τίτλων των πτυχίων που δίδουν τα ΤΕΙ.

Θα προσπαθήσουμε να τα επιλύσουμε αυτά τα προβλήματα. Δεν μπαρούμε να πούμε ότι έχουμε έτοιμες λύσεις αυτή τη στιγμή. Προσπαθούμε να δώσουμε απάντηση σ' αυτά τα ερωτήματα.

Αρα, στο πρώτο ερώτημά σας για το πότε προγραμματίζεται να επιλυθούν αυτά και για το αν υπάρχουν σοβαρές αδυναμίες, λέμε ότι πράγματι υπάρχουν. Οι αδυναμίες επικεντρώνονται στο εκπαιδευτικό προσωπικό, στο πρόγραμμα σπουδών, στην κοινωνική αντίληψη, που και αυτή συντείνει στην έλλειψη της δυνατότητας της αναβάθμισης αυτών των ιδρυμάτων.

Σχετικά με το πότε προγραμματίζεται να επιλυθούν, θα σας πω ότι προσπαθούμε. Εχουμε δώσει δείγματα γραφής. Αυτό φαίνεται από το γεγονός ότι με το πρώτο νομοθέτημα που φέραμε στη Βουλή, προσπαθήσαμε να απαλείψουμε μία θεσμοθετημένη διάταξη που υπήρχε και η οποία εξομοίωνε τα διπλώματα με το επαγγελματικό έργο που ήταν το κατεχοχίν θέμα που παρήγαγε συνεχώς εκπαιδευτικό προσωπικό κατώτερης ποιότητας.

Θα προσπαθήσω τώρα να απαντήσω στο δεύτερο ερώτημά σας, σχετικά με το πώς οριοθετείται η σχέση μεταξύ των ΑΕΙ και των ΤΕΙ. Κατά τη δική μας άποψη και θέοη και τα ΑΕΙ και τα ΤΕΙ ανήκουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, έχουν άμως εντελώς διαφορετική αποστολή. Αυτό δεν πρέπει να μας διαφεύγει.

Ξέρουμε πολύ καλά - και το ξέρετε και σεις ως πανεπιστημιακός - ποια είναι η αποστολή των ΑΕΙ. Τα ΑΕΙ παράγουν και μεταδίδουν τη γνώση με την έρευνα και τη διδασκαλία και καλλιεργούν τις τέχνες.

Σε γενικές γραμμές ποια είναι η αποστολή των ΤΕΙ; Παρέχουν θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση για την επαρκή εφαρμογή των τεχνολογικών και καλλιτεχνικών και άλλων γνώσεων και δεξιοτήτων στο ίδιο επάγγελμα. Δηλαδή με άλλα λόγια έχουν ειδικό τεχνολογικό χαρακτήρα. Αρα, η αποστολή των πανεπιστημίων και των ΤΕΙ είναι εντελώς διαφορετική. Δεν μπορούμε να κάνουμε συγκριτική αξιολόγηση, δύο πραγμάτων τα οποία είναι εντελώς ανόμοια. Δεν μπορεί να γίνει συγκριτική αξιολόγηση κατά την άποψή μου. Η διαφοροποίηση του προγράμματος των σπουδών και της αποστολής εμποδίζει τη συγκριτική αξιολόγηση αυτών των δύο. Ανήκουν, λοιπόν κατά τη δική μας άποψη στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με διαφορετική αποστολή.

Αυτό το οποίο εμείς πρέπει να κάνουμε, είναι να προσδιορίσουμε ποιος ακριβώς είναι ο ρόλος τους, ώστε να μην συγχέονται τα διπλώματα των αποφοίτων των ΤΕΙ με τα διπλώματα των αποφοίτων των ΑΕΙ.

Ερχομαι στο τρίτο ερώτημά σας. Τι είδους επαγγελματικά δικαιώματα έχουν τα ΤΕΙ σε σχέση με τα επαγγελματικά δικαιώματα των ΑΕΙ; Αυτός ο ίδιος ο διαφορετικός επαγγελματικός προσανατολισμός τους, τους δίνει και διάφορη φύση. Η διαφοροποίηση κυρίως είναι δύσκολη όπως περιπτώσεις που έχουμε γνωστικά αντικείμενα, τα οποία αλληλοκαλύπτονται

όπως συμβαίνει με τους μηχανικούς των ΤΕΙ και των ΑΕΙ. Δεν μπορούμε, λοιπόν, να πούμε ότι τα πτυχία των πτυχιούχων των ΤΕΙ είναι τα ίδια με τα πτυχία των πτυχιούχων των ΑΕΙ.

Σ' αυτήν την περίπτωση το Συμβούλιο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης προσπάθησε να πετύχει την αναγνώριση, προοδόντας ή επαγγελματικό χρόνο στο συγκεκριμένο επάγγελμα, ή περαιτέρω εκπαίδευση. Δεν μπορούμε λοιπόν να τα εξομοιώσουμε. Υπάρχουν προβλήματα, τα οποία για να λυθούν, χρειάζεται καλόπιστος διάλογος μεταξύ των ενδιαφερομένων. Γι' αυτόν τον λόγο ζήτησα και στην τελευταία συνεδρίαση του ΣΑΠ, αλλά και στο Συμβούλιο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, να υπάρξει μια κοινή συνεδρίαση των δύο αυτών συμβουλίων, ώστε να μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να βρουν μια λύση στο συγκεκριμένο πρόβλημα. Και να βοηθήσουν φυσικά και τα πολιτικά κόμματα, με τις θέσεις τις οποίες πρόκειται να πάρουν.

Το τέταρτο ερώτημα αναφέρεται στα επαγγελματικά επίπεδα και σε ποια εκπαιδευτική αντιστοιχία υπάρχουν.

Όπως ξέρετε, η απόφαση του Συμβουλίου των υπυργών της ΕΟΚ, της 16ης Ιουλίου 1985 απευθύνεται τόσο στην επιτροπή, όσο και στα κράτη - μέλη.

Όταν απευθύνεται στην επιτροπή, δίνει απλώς δυνατότητες προς τις οποίες μπορεί η επιτροπή να κατευθυνθεί, για να προσδιορίσει τα επίπεδα της εκπαίδευσης. Δεν είναι καν υποχρεωτική για τα κράτη - μέλη. Δίνει απλώς μια κατεύθυνση στην επιτροπή, προς την οποία πρέπει να κινηθεί, για να εντάξει αυτές τις κατηγορίες της εκπαίδευσης. Αυτή η απόφαση δεν δημιουργεί ούτε καν δικαιώματα των πολιτών των κρατών - μελών, ούτε και επιτρέπει στην επιτροπή σε περίπτωση κατά την οποία τα κράτη - μέλη δεν συμμορφωθούν με αυτή την υπόδειξη, να τα παραπέμψει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

Επομένως, νομίζω ότι γι' αυτό το θέμα, δεν έχουμε καμιά ειδικότερη υποχρέωση να συμμορφωθούμε μ' αυτήν τη συγκεκριμένη απόφαση του Συμβουλίου των υπυργών.

Ερχόμαστε στο πέμπτο ερώτημα, που αφορά την εφαρμογή της Οδηγίας και που είναι το πιο σοβαρό. Εδώ θα πρέπει οπωσδήποτε να κάνουμε ορισμένες βασικές παρατηρήσεις:

Η πρώτη παρατήρηση - είναι γνωστό και σε σας - είναι ότι δεν αναφέρεται η Οδηγία '89 σε αναγνώριση πανεπιστημιακών τίτλων, αλλά μόνο σε αναγνώριση επαγγελματικών τίτλων. Αυτή είναι η μία παρατήρηση.

Η δεύτερη παρατήρηση είναι ότι η Οδηγία '89 επιχειρεί μεν μια αναγνώριση των επαγγελματικών τίτλων, αλλά δεν υπεισέρχεται όμως στην οριοθέτηση του περιεχομένου των επαγγελματικών τίτλων. Αυτό το θεωρεί δεδομένο. Δηλαδή να μεν προσπαθεί να υπάρξει μια αναγνώριση μεταξύ των κρατών - μελών για τους επαγγελματικούς τίτλους, αλλά το περιεχόμενό τους δεν το θίγει. Και όπως πράγματι έγινε ήδη, να μεν έχουμε την εξομοίωση και την ελεύθερη διακίνηση των

δικηγόρων - κάτι που ισχύει σήμερα σε μας - αλλά όμως αυτό σημαίνει ότι όποιο είναι το περιεχόμενο της ασκήσεως του επαγγέλματος του δικηγόρου εδώ, έτσι το δέχεται η αναγνώριση. Δεν μπορεί να υπεισέλθει σ' αυτό το οημείο καθόλου. Το θεωρεί αυτονόητο και δεδομένο.

Σ' αυτό το σημείο, νομίζω ότι έχουμε και μία απόφαση, ίσως την ξέρετε και εσείς - αν θυμάμαι καλά - του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, η οποία ήταν απορριπτική για Αγγλο πολίτη, ο οποίος ήθελε να ασκήσει το επάγγελμά του στη Γερμανία και δεν του αναγνωρίσθηκε ο Ακαδημαϊκός τίτλος. Και είπε το Ε.Δ. (Ευρωπαϊκό Δικαστήριο) ότι καλώς οι Γερμανοί δεν τον αναγνώρισαν.

Η τρίτη παρατήρηση που έχω να κάνω για την Οδηγία, είναι ότι δεν προβλέπει αυτόματη εφαρμογή για την εξομοίωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων. Δηλαδή το κάθε κράτος - μέλος δέχεται το επαγγελματικό δικαίωμα, στον διοικούμενο, που έχει ασκήσει ένα επάγγελμα στην αλλοδαπή, αλλά όταν έρχεται να το ασκήσει στην Ελλάδα ή τον υποχρεώνει να υποβληθεί σε μία διαδικασία επάρκειας, μία άσκηση, ή τον υποχρεώνει να ασκήσει το επάγγελμα ένα χρονικό διάστημα και μετά να προχωρήσει σε αναγνώριση. Αυτό είναι θέμα εσωτερικού δικαίου.

Αυτές είναι τρεις παρατηρήσεις που έχω να κάνω σχετικά με την εφαρμογή της Οδηγίας 89. Πρώτον, ότι δεν αναφέρεται σε αναγνώριση ακαδημαϊκών τίτλων, αλλά επαγγελματικών τίτλων. Δεύτερον, ότι δεν υπεισέρχεται στην οριοθέτηση του περιεχομένου των επαγγελματικών δικαιωμάτων στο κάθε κράτος - μέλος. Και το τρίτον, ότι δεν εννοούμε αυτόματη εφαρμογή. Εννοούμε εφαρμογή υπό προϋποθέσεις, που όπως ξέρετε ορίζεται από την εσωτερική νομοθεσία.

Και τώρα μπαίνω στις απαντήσεις, για τα επιμέρους ερωτήματα που έχετε θέσει, για την εφαρμογή της Οδηγίας 89. Το πρώτο ερώτημά σας είναι για τους αποφοίτους των ΤΕΙ σε σχέση με τους αποφοίτους αντιστοίχων ειδικοτήτων των πανεπιστημίων και ιδιαίτερα των πολυτεχνείων. Εδώ πρέπει να σας πω ότι δεν έχει καμιά σχέση η Οδηγία 89.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Των Polytechnics.

ΕΛΕΝΗ ΣΤΕΦΑΝΟΥ (Υφυπ. Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Όχι, είναι το επόμενο ερώτημα αυτό κύριε Κακλαμάνη. Η Οδηγία 89 δεν μας ενδιαφέρει, για να δούμε αν τα ΤΕΙ είναι ίδια με τα ΑΕΙ. Αυτό δεν έχει καμιά σχέση με την Οδηγία 89. Αυτές οι Κοινοτικές Οδηγίες αναφέρονται σε θέματα διακρατικά και όχι σε αντιστοιχίες που συμβαίνουν μέσα στα ίδια κράτη - μέλη.

Ερχόμαστε στο δεύτερο ερώτημα που αφορά στους αποφοίτους των Polytechnics και των Fachhochschulen. Τι γίνεται σ' αυτές τις περιπτώσεις; Εφόσον οι σπουδές αυτών των πτυχιούχων είναι πενταετείς, αναγνωρίζονται τα διπλώματά τους με τα διπλώματα του Πολυτεχνείου εδώ. Αυτή είναι η θέση μας. Εάν όμως δεν είναι πενταετείς και δεν έχουν πρόσθετη επαγγελματική πείρα στο εξωτερικό που να

αποδεικνύεται από πιστοποιητικά τα οποία προκομίζονται, ο' αυτές τις περιπτώσεις μπορεί να τους ζητηθεί ή να υποβληθούν σε εξετάσεις επάρκειας ή να ακήσουν ένα ορισμένο χρονικό διάστημα το επάγγελμά τους, προκειμένου να συμπληρώσουν τα χρόνια αυτά.

Το τελευταίο θέμα που απομένει, είναι το θέμα των Εργαστηρίων Ελευθέρων Σπουδών. Αυτό είναι ένα θέμα ασφαλώς σοβαρό, αλλά όπως ξέρετε εκκρεμεί στο ΣΤΕ η επίλυση αυτού του θέματος. Δε νομίζω, λοιπόν, ότι μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο κοινοβουλευτικού ελέγχου ένα θέμα για το οποίο ακόμα δεν έχει αποφανθεί το ΣΤΕ, δεν έχουμε τη θέση δηλαδή του Ανώτατου Δικαστηρίου σχετικά με τη λειτουργία αυτών των Εργαστηρίων Ελευθέρων Σπουδών.

Θίξατε ασφαλώς και πολλά άλλα θέματα. Κράτησα μερικά απ' αυτά και θα προσπαθήσω να σας απαντήσω.

Για το 35%. Την ιστορία του την ξέρετε. Δόθηκε από την προηγούμενη κυβέρνηση μόνο για τα μέλη του ΔΕΠ. Εμείς, επειδή ακριβώς έπρεπε να συμμορφωθούμε, για να μην αθετήσουμε αυτήν τη θεσμοθετημένη αύξηση για το διδακτικό προσωπικό των πανεπιστημίων, με το νομοθέτημά μας είπαμε ότι θα δοθεί και θα δοθεί αναδρομικά από 1.1.94 το πρώτο εξάμηνο του '94. Ηδη, το ΠΔ βρίσκεται στο ΣΤΕ και την ερχόμενη εβδομάδα θα δημοσιευθεί έτσι, ώστε να μπορεί να καταβληθεί το 35% αυτό στα μέλη του ΔΕΠ και στις κατηγορίες που προβλέπει το π.δ.

Τό αντιλαμβανόμαστε όλοι ότι χρειάζεται και πρέπει να επεκταθεί και στα ΤΕΙ, πρέπει και στους ερευνητές, πρέπει να επεκταθεί και στα μέλη του ΕΕΠ όλες αυτές οι κατηγορίες, ακόμα και οι επιστημονικοί βοηθοί πρέπει να το πάρουν. Το θέμα όμως είναι ότι τα οικονομικά δεδομένα δεν το επιτρέπουν. Τι μπορούμε λοιπόν να κάνουμε σε μια τέτοια περίπτωση; Οσο καλή θέληση και αν έχουμε, κύριε Κακλαμάνη, φοβούμαι ότι δεν μπορούμε να ικανοποιήσουμε αυτό το αίτημα τώρα. Προσπαθεί το υπουργείο Παιδείας, αναδιατάσσοντας ορισμένα κόνδυλια από τον προϋπολογισμό του υπουργείου Παιδείας, να μπορέσει να ικανοποιήσει αυτά τα αιτήματα.

Δεν ξέρω, δεν μπορώ αυτή τη στιγμή να δεσμευτώ και να σας πω ότι θα ικανοποιηθούν όλα και θα δοθεί το 35% παντού. Είναι θέμα πάντως, που μας απασχολεί πάρα πολύ έντονα. Βρίσκουμε πολύ δίκαιο το αίτημά τους. Δεν ξέρω όμως, πότε, πώς και σε ποιο μέτρο θα υλοποιηθεί.

Ομολογουμένως δεν έχουμε καταλήξει στη σύνταξη του Προεδρικού Διατάγματος για το πώς θα δοθεί το 35% στα ΤΕΙ. Πρέπει να σας πω ότι είχαμε τρομακτική δυσκολία να καταλήξουμε και στη σύνταξη του Προεδρικού Διατάγματος για το 35% στα ΑΕΙ. Είχαμε πάρα πολύ μεγάλη δυσκολία, όπως είχε δυσκολία και η προηγούμενη κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας. Και αυτό το Προεδρικό Διάταγμα, το οποίο πήγε στο Συμβούλιο της Επικρατείας επί ΝΔ δεν θα υπήρχε περίπτωση να εφαρμοστεί, διότι είχε κριθεί από το

Συμβούλιο της Επικρατείας ως ανεφάρμοστο.

Δώσαμε ένα π.δ. - πομ ελπίζω, μετά από επικοινωνία που είχα με το Συμβούλιο της Επικρατείας, και μετά από ορισμένες παρατηρήσεις του ΣΤΕ, που έγιναν δεκτές - ότι θα μπορεί να περπατήσει και να υλοποιηθεί το πρώτο σκέλος, αυτό που αποτελούσε και ειλημμένη υποχρέωση.

Τι θα γίνει για τις άλλες κατηγορίες, σας λέω ότι τα σκεπτόμαστε και μακάρι να μπορέσουμε να το εφαρμόσουμε σε όλους.

Θέλω να σας πω επίσης, ότι πραγματικά θέλουμε τη βοήθειά σας. Θέλουμε το διάλογο. Δεν μπορούμε μόνοι μας να λύσουμε τα προβλήματα αυτά. Είναι πάρα πολύ σοβαρά για να μπορούν να λυθούν μόνο από έναν υπουργό. Εμείς έχουμε πάντως τη διάθεση και τη φιλοδοξία να επιλύσουμε τα προβλήματα και ειδικότερα, να αναβαθμίσουμε τα ΤΕΙ. Πιστεύουμε ότι επιβάλλεται η αναβάθμιση των ΤΕΙ και θα επιζητήσουμε και τη βοήθεια και το διάλογο με όλους τους κοινωνικούς φορείς και ασφαλώς με τους εκπροσώπους των κομμάτων. Θα είμαστε ευτυχείς αν την έχουμε και πιστεύω ότι θα την έχουμε. Σας ευχαριστώ πολύ. Είμαι στη διάθεσή σας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παυσανίας Ζακολίκος): Ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της Νέας Δημοκρατίας, κ. Μπεκίρης, έχει το λόγο για 10 λεπτά.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΚΙΡΗΣ: Κύριε πρόεδρε, λίγες παρατηρήσεις μόνο θα κάνω. Θα ήθελα να αρχίσω με ένα πρόβλημα, το οποίο ανέφερε και ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της Πολιτικής Ανοιξης, ο κ. Κακλαμάνης. Είναι το θέμα της Οδηγίας 89.

Για την ιστορία θα ήθελα να πω, ότι τα ΤΕΙ είχαν χαρακτηριστεί ως τριτοβάθμια εκπαίδευση με το ν. 1404/82, αλλά υπήρχε μία αμφισβήτηση και είχε δημιουργηθεί μία μεγάλη ανησυχία και στους σπουδαστές και στους αποφοίτους των ΤΕΙ. Την περίοδο που ήταν στη διακυβέρνηση της χώρας το ΠΑΣΟΚ, μέχρι το 1989 δεν κατάφερε να λύσει αυτό το μεγάλο πρόβλημα, δηλαδή να ενταχθούν στην Οδηγία 89/48.

Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, δια του τότε υπουργού Παιδείας, του κ. Σουφλιά, στη συνάντηση της Λιασαβώνος έλυσε το θέμα με τη δήλωση που έκανε ο τότε υπουργός Παιδείας; ότι στο χώρο της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ανήκουν τα Πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ που εντάσσονται στην οδηγία 89/48. Και έτσι εδόθη ένα τέλος σε μία μεγάλη εκκρεμότητα που είχε ταλαιπωρήσει και τους σπουδαστές των ΤΕΙ, αλλά και όλους τους πτυχιούχους.

Για μας, τα ΤΕΙ ανήκουν στο 5ο επαγγελματικό επίπεδο και το ΙΕΚ - θα ήθελα να κάνω ένα χαρακτηρισμό - ανήκουν στο 4ο. Θα ήθελα όμως να διευκρινίσω, ότι τα επαγγελματικά επίπεδα 1 έως 5 είναι τα εξής, σύμφωνα με την Οδηγία της ΕΟΚ:

Στο επίπεδο 1 έχουν πρόσβαση οι απόφοιτοι της υποχρεωτικής εκπαίδευσης που είναι το Γυμνάσιο, στο επίπεδο 2 ανήκουν οι απόφοιτοι των Τεχνικών Σχολών, δηλαδή των ΤΕΣ. Στο επίπεδο 3 ανήκουν οι απόφοιτοι

των Τεχνικών Λυκείων. Στο επίπεδο 4 πρέπει να ενταχθούν τα ΙΕΚ και στο επίπεδο 5 τα Πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ. Αυτή είναι μία διάκριση, την οποία πρέπει οπωσδήποτε να κάνουμε. Πρέπει να λύσουμε αυτά τα θέματα, διότι πρέπει κάποτε να συμφωνήσουμε και με τους Ευρωπαίους.

Επίσης, επειδή λέγονται πάρα πολλά, θα ήθελα να πω ορισμένα πράγματα, τα οποία έκανε η Νέα Δημοκρατία, όταν ήταν στην κυβέρνηση.

Καταρχήν, σύστησε μία ομάδα εργασίας για τη δημιουργία του φορέα εφαρμογής της οδηγίας και της ενσωμάτωσής της στο ελληνικό δίκαιο. Δεύτερον, όρισε συντονιστή και αναπληρωτή συντονιστή και τρίτον, όρισε κέντρα πληροφόρησης το ΔΙΚΑΤΣΑ και το ΙΤΕ. Είναι ορισμένα πράγματα, τα οποία πρέπει να τα διευκρινίσουμε, διότι υπάρχουν πάρα πολλές αμφιβολίες.

Τα θέματα στα οποία επίσης έδωσε λύσεις το υπουργείο Παιδείας επί Νέας Δημοκρατίας είναι τα εξής: Πρώτον, εξασφάλισε την έγκριση και τα κονδύλια για το διορισμό 800 μελών εκπαιδευτικού προσωπικού για τα ΤΕΙ όλης της χώρας.

Δεύτερον, έδωσε στο εκπαιδευτικό προσωπικό των ΤΕΙ το επίδομα ειδικών συνθηκών και αύξησε οπωσδήποτε το επίδομα αυτό, που είχε δοθεί αντίστοιχα στα ΑΕΙ.

Τρίτον, έδωσε στους καθηγητές ΤΕΙ επίδομα διδακτορικού διπλώματος, κατ' αναλογία με τα ΑΕΙ, πράγμα το οποίο δεν υπήρχε μέχρι εκείνη την εποχή.

Τέταρτον, έδωσε το επίδομα του 18χίλιου που είχαν πάρει όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι και δεν το είχαν πάρει οι εργαζόμενοι γενικά στα ΤΕΙ.

Πέμπτον, διόρισε 140 διοικητικούς υπαλλήλους, διότι επί 10ετίες ολόκληρες δεν είχε διορισθεί κανείς διοικητικός υπάλληλος στα ΤΕΙ. Και βέβαια, με τους 140 δεν ελύθη το πρόβλημα, γιατί υπάρχουν και σήμερα πάρα πολλές και μεγάλες ανάγκες στα ΤΕΙ ολόκληρου της χώρας.

Εκτον, υπέγραψε αποφάσεις για τη χορήγηση υπερωριών στους διοικητικούς υπαλλήλους κάτι το οποίο δεν υπήρχε μέχρι την εποχή εκείνη.

Εβδομον, καθόρισε με Προεδρικό Διάταγμα τις εργασιακές σχέσεις του ειδικού τεχνικού προσωπικού. Επιπλέον υπέγραψε το προεδρικό διάταγμα για επαγγελματικά δικαιώματα των 18 ειδικοτήτων, πλην όμως το ΥΠΕΧΩΔΕ δεν συνυπέγραψε αυτό το προεδρικό διάταγμα, λόγω της αντιδράσεως του ΤΕΕ. Δεν ήμουν από την αρχή, για να γνωρίζω τι είπε η κυρία υπουργός, αλλά εν πάση περιπτώσει, εμείς είχαμε κάνει μια προσπάθεια μεγάλη και συναντήσαμε την τρομερή αντίδραση του ΥΠΕΧΩΔΕ, διότι - όπως είπα - αντιδρούσε το ΤΕΕ.

Επειδή πιστεύουμε στο θεσμό της τριτοβάθμιας τεχνολογικής εκπαίδευσης και θεωρούμε ότι για την οικονομική ανάπτυξη της χώρας είναι απαραίτητοι οι τεχνολόγοι εφαρμογής, απόφοιτοι των ΤΕΙ, θέλουμε οπωσδήποτε την αναβάθμισή τους. Όταν ήμασταν στην

κυβέρνηση, στα πλαίσια του ευρύτερου διαλόγου για την παιδεία και μετά από μακρά συνεργασία με την Ομοσπονδία Συλλόγων Εκπαιδευτικού Προσωπικού ΤΕΙ και τους προέδρους των ιδρυμάτων, είχαμε καταλήξει σε ορισμένες αποφάσεις και είχαμε υλοποιήσει αυτές τις αποφάσεις μας σε ένα νομοσχέδιο, το οποίο είχε κατατεθεί στη Βουλή και ελπίζαμε τον Οκτώβριο του 1993, με την έναρξη των εργασιών της Βουλής να το φέρναμε προς ψήφιση.

Μεσολάβησε η πτώση της κυβερνήσεως, με τους γνωστούς λόγους και τις αποφάσεις του κ. Σαμαρά και έτσι δεν καταφέραμε να ψηφίσουμε αυτό το νομοσχέδιο, το οποίο θα έδιδε λύσεις σε όλες τις εκκρεμότητες που υπήρχαν στα ΤΕΙ.

Αυτά ήθελα να πω, κύριε Πρόεδρε, και λυπάμαι, διότι δεν ήμουν από την αρχή, για να ακούσω και τον κ. Κακλαμάνη και την κυρία υπουργό, αλλά νομίζω ότι θα μας δοθεί η ευκαιρία σε μια άλλη συζήτηση να πούμε περισσότερα, διότι μας ενδιαφέρει πάρα πολύ ο κλάδος των ΤΕΙ, διότι είναι ένα από τα μεγαλύτερα κομμάτια της εκπαίδευσης και δίδουμε ιδιαίτερη σημασία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παυσανίας Ζακολίκος): Ο Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος του ΚΚΕ, ο κ. Αραβανής έχει το λόγο για 10 λεπτά.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΑΒΑΝΗΣ: Κύριε πρόεδρε, τα προβλήματα που έχουν τα ΤΕΙ, είναι πράγματι πάρα πολύ μεγάλα. Πρέπει να πούμε ότι τουλάχιστον από το 1990 που είμαι εγώ βουλευτής, ήταν βασικά στο περιθώριο του ενδιαφέροντος και της προσοχής της κυβέρνησης.

Και το ενδιαφέρον που λέει ο κ. Μπεκίρης, ήταν αντιστρόφως ανάλογο της σημασίας του, γιατί η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας δεν επέδειξε ενδιαφέρον για τα ΤΕΙ. Εφερε κάποιο νόμο για όλες τις βαθμίδες. Για τα ΤΕΙ δεν έφερε νόμο, ούτε ρυθμίσεις έκανε, ούτε προβλήματα αντιμετώπισε.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΚΙΡΗΣ: Τον φέραμε το νόμο.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΑΡΑΒΑΝΗΣ: Δεν τον φέρατε.

Εν πάση περιπτώσει είναι πολλά τα θέματα, εγώ όμως 1-2 σημεία θέλω να θίξω, που τα θεωρούμε σημαντικά.

Φέρνει σήμερα τα προβλήματα αυτά ο συνάδελφος, ο κ. Κακλαμάνης της Πολιτικής Ανοιξης. Όταν συζητούσαμε το ν. 2009 για τα ΙΕΚ θέταμε τότε ορισμένα απ' αυτά τα ζητήματα επίμονα, όπως π.χ. ότι πρέπει να οριοθετηθούν τα επαγγέλματα. Πρέπει αυτή η κατάσταση να ξεκαθαρίσει. Πρέπει να μεταφερθούν τα επίπεδα 1 έως 5 των επαγγελματικών δικαιωμάτων στη χώρα μας και με έναν τρόπο λογικό που να ανταποκρίνεται και στις δικές μας συνθήκες. Πρέπει να δούμε τι προβλήματα θα δημιουργήσουν τα ΙΕΚ.

Τότε η κυβέρνηση δεν απαντούσε. Βέβαια έδωσε σήμερα ο κ. Μπεκίρης μια απάντηση για το πού θα ενταχθούν τα ΤΕΙ, αλλά 2 χρόνια έμεινε το θέμα κενό. Και θέλω να πω ότι όχι μόνο η κυβέρνηση τότε, αλλά και το ΠΑΣΟΚ δεν απαντούσε ο' αυτό το ζήτημα. Πέρα-

σαν 2 χρόνια και περισσότερο και εντάθηκε η κατάσταση σύγχυσης. Βέβαια, είναι θετικό σήμερα που το συζητάμε και οπωσδήποτε θα είναι πιο θετικό εάν έγκαιρα, γρήγορα και με σωστό τρόπο λυθεί το πρόβλημα, που όμως δεν είναι εύκολο.

Αναφέρει στην παράγραφο 4 η επερώτηση, το θέμα για τα επαγγελματικά επίπεδα. Προφανώς, αναφέρεται στην απόφαση του Συμβουλίου 85/368.

Πράγματι ορίζονται επίπεδα. Ο τρόπος όμως που ορίστηκαν στην Ελλάδα είναι με βάση το ν. 2009 και όχι με την απόφαση. Και αυτός είναι νόμος σήμερα, που ή θα πρέπει να αλλάξει ή να καταργηθεί. Εν πάση περιπτώσει, είναι νόμος και ισχύει. Εμείς τον καταψηφίσαμε, δεν θυμάμαι τι έκαναν τα άλλα κόμματα. Νομίζω ότι οι βουλευτές της Νέας Δημοκρατίας τον ψήφισαν. Αλλά πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι είναι νόμος και ισχύει, ότι δηλαδή η υποχρεωτική εκπαίδευση είναι το επίπεδο 1, οι τεχνικές επαγγελματικές σχολές είναι το επίπεδο 2, τα λύκεια είναι το επίπεδο 3. Και τώρα δείτε εκείνο που επισημαίναμε τότε. Και βέβαια έρχεται ο κ. Μπεκίρης σήμερα από τη θέση της Αντιπολίτευσης να το ξεκαθαρίσει. Δεν είναι αρνητικό αυτό.

Έχουμε λοιπόν τα ΙΕΚ, ιδιαίτερα τα μεταδευτεροβάθμια, έχουμε τα ΤΕΙ και τα ΑΕΙ, για να καλύψουν δύο όμως επίπεδα. Αυτό είναι ένα πρόβλημα που πρέπει να ξεκαθαρίσει. Εάν τα ΤΕΙ πάνε στο επίπεδο 5 ισοτιμούνται με τα Πανεπιστήμια. Εάν πάνε στο επίπεδο 4 ισοτιμούνται με τα ΙΕΚ, που μάλλον εκεί πρέπει να πάνε, οπότε υποβαθμίζονται απ' αυτό που λέμε, ότι εντάσσονται στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Πρέπει να βρούμε μια λύση. Υπάρχουν προβλήματα και θα έχουμε δυσκολίες. Αναφέρθηκαν ορισμένες. Είναι όμως ένα πάρα πολύ σοβαρό πρόβλημα.

Άκουσα την κυρία υπουργό και προσοπάτησα να σημειώσω αυτά που είπε. Τα πτυχία δεν μπορεί να είναι τα ίδια. Από την άποψη των δικαιωμάτων, αυτό, αμέσως - αμέσως, σημαίνει ότι δεν είναι τριτοβάθμια εκπαίδευση. Επιβάλλουμε το στοιχείο της ανιοσιμίας.

Το ερώτημα είναι, πώς θα λυθεί. Είναι πάρα πολύ δύσκολο να συγκεράσει κανείς και την οδηγία με το περιεχόμενό της και την ικανοποίηση όλων των αποφοίτων ΑΕΙ, ΤΕΙ σήμερα με τις επιδιώξεις που έχουν και να δώσει μια λογική λύση και να είναι όλοι σύμφωνοι σε μια τέτοια λύση.

Αυτό εννοούσα πριν όταν έλεγα ότι θα υπάρξουν προβλήματα. Δεν νομίζουμε ότι μπορεί να αντιμετωπιστεί αυτό το θέμα.

Καταρχήν η Οδηγία 89/48 διαχωρίζει τις ακαδημαϊκές σπουδές από το δικαίωμα άσκησης επαγγέλματος. Και δείτε τώρα την αντίφαση. Στην Ελλάδα αυτό δεν είναι διαχωρισμένο, γι' αυτό ισχύει σήμερα καλώς ή κακώς και πρέπει να το λάβουμε υπόψη. Στην Αγγλία ή στη Γερμανία τα πράγματα είναι διαφορετικά και τα Polytechnics και τα Fachhochschulen. Είναι ισοτιμημένα επαγγελματικά, δεν είναι ισοτιμημένα ακαδημαϊκά. Τέτοιο πράγμα στην Ελλάδα δεν υπάρχει. Στην ουσία δηλαδή καλείται σήμερα το υπουργείο να βρει μια λύση

ανάμεσα σε απόφοιτους ΑΕΙ, όσον αφορά τα επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτους ΤΕΙ, αποφοίτους ΙΕΚ, ιδιαίτερα τα δευτεροβάθμια, την Οδηγία με όσα θέτει και τα ιδιωτικά πανεπιστήμια μέσω Κέντρων Ελευθέρων Σπουδών. Εκεί είναι το πρόβλημα. Τα ιδιωτικά πανεπιστήμια είναι πράγματι ένα πολύ μεγάλο πρόβλημα.

Όσον αφορά τα Κέντρα Ελευθέρων Σπουδών, σπουδάζουν εδώ οι σπουδαστές τους, πάνε και ένα μικρό διάστημα στο πανεπιστήμιο με το οποίο έχουν συμβληθεί σε κάποια χώρα της Ευρώπης ή της Αμερικής και παίρνουν τίτλο πανεπιστημίου. Εάν αυτός έχει επαγγελματικά δικαιώματα στην Ελλάδα όσα έχει και ο απόφοιτος του ελληνικού πανεπιστημίου, έστω και αν δεν είναι ακαδημαϊκά ισοτιμημένο, στην ουσία έχουμε μια ντε φάκτο αναγνώριση των ιδιωτικών πανεπιστημίων. Αυτό είναι το πρόβλημα, αν θέλει κανείς να το δει κατάματα. Τι θα γίνει με αυτό;

Όταν συζητούσαμε τον Προϋπολογισμό είχαμε κάνει μια πρόταση. Δεν απάντησε τότε ο κύριος υπουργός. Την επαναφέρω και τώρα. Πρέπει τα πρόβλημα να λυθεί. Κατά τη γνώμη μας δε θα πρέπει να αναφερόμαστε στη συνταγματική ρύθμιση ότι υπαγορεύονται τα ιδιωτικά πανεπιστήμια και στην ουσία μέσω άλλου δρόμου να έχουμε μια επιβολή τους.

Είχαμε πει λοιπόν ότι τα ξένα πανεπιστήμια που κάνουν κάποια σύμβαση με Κέντρο Ελευθέρων Σπουδών στην Ελλάδα και μέσω αυτής της διαδικασίας δίνουν τίτλο, αυτά τα πανεπιστήμια δε θα αναγνωρίζονται από το ελληνικό Δημόσιο.

Διότι, αν τροποποιηθεί και η διαδικασία του ΔΙΚΑΤΣΑ με τις συνθήκες σπουδών που ζητάει σήμερα, με τις προϋποθέσεις, οι οποίες θα τροποποιηθούν ή θα καταργηθούν - είχε ανακύψει ένα τέτοιο θέμα με την προηγούμενη κυβέρνηση και στην ουσία συζητιόταν, δεν ξέρω πώς θα το προχωρήσετε εσείς - τότε πράγματι οδηγούμαστε σ' αυτό που πριν ανέφερα.

Εν πάση περιπτώσει αν έχουμε ισοτίμηση επαγγελματικών δικαιωμάτων, έστω και αν δεν έχουμε την ισοτίμηση σε επίπεδο ακαδημαϊκό, τότε δεν έχει ουσιαστική διαφορά. Και αν δεν αναγνώριζε το ξένο πανεπιστήμιο το υπουργείο Παιδείας, το ελληνικό κράτος, τότε θα ήταν ένα εμπόδιο παραπάνω. Δεν λέμε ότι θα έλυσε απολύτως το πρόβλημα.

Όσον αφορά τα ΤΕΙ, η γνώμη η δική μας - πιστεύω ότι σύντομα θα το κουβεντιάσουμε - είναι ότι πρέπει να ξεπεραστεί η διάκριση και να μιλάμε ουσιαστικά για τριτοβάθμια εκπαίδευση, στην οποία θα ενταχθούν τα ΑΕΙ και τα ΤΕΙ. Κάνουμε την εξής διάκριση για το πώς θα λυθεί το πρόβλημα: Να έχουμε δύο κατευθύνσεις, μια τεχνολογική και μια πανεπιστημιακή, που αν θέλετε, θα είναι διαφορετικό το περιεχόμενο της επαγγελματικής δραστηριότητας, αλλά θα είναι ισότιμες. Είναι μία πρόταση που την έχουμε επεξεργαστεί αρκετά και θα την καταθέσουμε όταν θα γίνει η συζήτηση γι' αυτά τα θέματα. Απ' ό,τι μας είπε η κυρία υφυπουργός δουλεύει μια επιτροπή και σύντομα θα φέρει κάποιο πόρισμα

και θα δοθεί η δυνατότητα να το συζητήσουμε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παυσανίας Ζακολικός): Ο κ. Κακλαμάνης έχει το λόγο για 10 λεπτά.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Πριν απευθυνθώ στην κυρία υφυπουργό, να πω δύο πράγματα που έθεσαν οι συνάδελφοι. Πράγματι ο κ. Αραβανής είχε δίκιο τότε που συζητούσαμε τον τελευταίο νόμο επί Νέας Δημοκρατίας. Χάθηκε η ευκαιρία να έχουμε εγκύψει όλοι και να έχουμε συζητήσει το θέμα των ΤΕΙ. Είναι έτσι όπως το είπε, ότι και τα κόμματα της αντιπολίτευσης, με τότε κυρίαρχο το ΠΑΣΟΚ σαν Αξιωματική Αντιπολίτευση, δεν πήρε καθόλου θέση στην ουσία. Και ο λόγος που σας είπα είναι αυτός που σας είπα: Αντικειμενικά δύσκολο και πολιτικά ακανθώδες. Ούτως ή άλλως είχε περάσει μακρύς χρόνος, κάποια στιγμή θα γινότουσαν εκλογές, δεν αγγίζουμε πράγματα που ενδεχόμενα να δυοαρεστήσουν κάποιες ομάδες. Αυτό όμως κάποτε πρέπει να το ξεπεράσουμε.

Το δεύτερο, για να απαντήσω στο φίλο μου Βασιλή Μπεκίρη, για το ότι δεν ήρθε νόμος για τα ΤΕΙ. Κατά Χαρίλαο Φλωράκη, κύριε Μπεκίρη, «δεν προκάνατε». Και λέτε ότι φταίει πάλι ο κ. Σαμαράς, όσο ο κ. Σαμαράς να έπαιρνε τόσο γρήγορα αποφάσεις! Εγώ έχω την άποψη ότι μάλλον αργοκίνητη ήταν η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας στις αποφάσεις της. Και σας υπενθυμίζω ότι εσείς έχετε λόγο να επικαλείσθε με πικρία για τα ΤΕΙ, γιατί ξέρω ότι είχατε δουλέψει και αγωνιστεί.

Εγώ έχω όμως μπροστά μου - και γι' αυτό πρέπει να προσέχετε τι λέτε όταν είμαι παρών, γιατί ξέρετε τι γνωρίζω - τις προτάσεις του κ. Κοντογιαννόπουλου τότε ως υπουργού Παιδείας, με ημερομηνία Δεκέμβριο του 1991 για τον εκσυγχρονισμό του εκπαιδευτικού μας συστήματος. Σ' αυτό είχατε μεγάλη συμβολή και εσείς προσωπικά και μιλούσατε για τα ΤΕΙ. Τώρα αν άλλοι παράγοντες επέβαλαν την αποπομπή του κ. Κοντογιαννόπουλου και ο διάδοχός του - δεν ξέρω για ποιους λόγους - δε θέλησε να προχωρήσει στο πρόγραμμα που η ίδια η κυβέρνηση είχε συντάξει, σ' αυτό δεν φταίει ο κ. Σαμαράς που δεν προκάνατε. Και δεν είναι του παρόντος να συζητήσουμε.

Κύριε υπουργέ, θέλω να σας πω δύο πράγματα. Αντιληφθήκατε τη διάθεση όλων των Πτερύγων να βοηθήσουμε γι' αυτό το πράγμα. Μη χάσετε την ευκαιρία να αξιοποιήσετε αυτήν την διάθεση. Θα μου επιτρέψετε να σας πω «φροντίστε να την αξιοποιήσετε σωστά». Και δεν απευθύνομαι σε σας προσωπικά, αλλά σε σας σαν κυβέρνηση και σαν ηγεσία του υπουργείου Παιδείας. Και μην μας φέρετε το νομοσχέδιο έτοιμο εδώ, όπως την άλλη φορά. Αμα λέμε «διάλογος», να γίνει διάλογος. Είσοθε πανεπιστημιακοί και γνωρίζετε πολύ καλά την ετυμολογία και ακριβολογία της λέξης «διάλογος». Όχι το νομοσχέδιο στην Διαρκή Επιτροπή. Τότε εντάξει, γίνεται διάλογος άλλου επιπέδου. Δεν έχει προηγηθεί, όμως, ο ουσιαστικός διάλογος.

Το δεύτερο που θέλω να σας πω είναι ότι εγώ χάρηκα, διότι δεν φροντίσατε να αποκρύψετε ούτε τα προβλήματα που υπάρχουν, ούτε τις δυσκολίες και ότι εκεί

που δεν έχετε πάρει αποφάσεις λέτε «δεν έχουμε πάρει αποφάσεις». Αυτό εγώ το αξιολογώ θετικά, διότι συνήθως οι υπουργοί της κυβέρνησης έρχονται και μας λένε πράγματα που ούτε κατά νουν ποτέ τα είχαν, ούτε ακόμα έχουν, ούτε έχουν ακόμη προγραμματίσει να κάνουν. Και αυτό φαίνεται αν απευθύνει κανείς μια ερώτηση προς συναρμόδια υπουργεία. Αυτά έχουν συμβεί. Κάποια στιγμή θα κάνω μια ανθολογία που θα αφορά την νυν κυβέρνηση, όπου για το ίδιο θέμα οι δύο συναρμόδιοι υπουργοί μου έχουν δώσει τρεις φορές ακριβώς αντίθετη απάντηση, 180 μοίρες. Και αναρωτιέμαι αν τίποτα απ' αυτά συζητιέται στο Υπουργικό Συμβούλιο ή και μεταξύ τους στην κυβερνητική επιτροπή.

Δεν θα ήθελα να επανέλθω σε θέματα παλιά. Σε ορισμένα δεν έχω πάρει απάντηση, γιατί η ίδια είπατε ότι δεν έχετε ακόμα θέσεις ως υπουργείο ή σε κάποια άλλα, στα οποία έχουμε ορισμένες διαφωνίες. Αλλά εφόσον μας καλέσετε, όταν η επιτροπή που ουστήσατε φτιάξει αυτό το αρχικό πόρισμα, θα σας τα πούμε εκεί.

Θα καταθέσω όμως στα Πρακτικά κάποιες πρατάσεις που μου έδωσαν φίλοι μου καθηγητές από τα ΤΕΙ Αθηνών - και μάλιστα δεν ανήκουν οι περισσότεροι στο χώρο που ανήκω εγώ - και είναι πολύ οξείες. Είναι επιγραμματικές, γιατί έτοι τους τις ζήτησα. Θα δείτε ότι οι άνθρωποι αυτοί με υπευθυνότητα ενήργησαν - και μιλώ για όλο το εκπαιδευτικό προσωπικό - και αυτό για να προσέξετε το θέμα των επανακρίσεων. Γιατί έχω την πληροφορία, ας μου επιτραπεί λίγο οκληρή έκφραση, ότι κήνορας σ' αυτόν τον διαχωρισμό του διορισμού και των επανακρίσεων είναι ο νυν Γενικός Γραμματέας του υπουργείου Παιδείας. Και δεν θα πρέπει να ξεχνώμε πως ξεκινήσαμε πως φτάσαμε να είμαστε καθηγητές πληροφορικής μέσω μεταβατικών διατάξεων, με τις οποίες επωφελήθηκαν κάποιοι, χωρίς να έχουν αντίστοιχα προσόντα για να φθάσουν και να γίνουν καθηγητές πληροφορικής Α' βαθμίδας. Θέλει λίγη προσοχή.

Θα δείτε ότι το προσωπικό έχει πολύ ωραίες προτάσεις. Τι προτείνουν για τη βαθμίδα του επίκουρου, για τη βαθμίδα του καθηγητού εφαρμογών.

Και προς το τέλος έχουν δύο ακόμα ουσιαστικότερες προτάσεις - και δείτε τις σαν υπουργείο και θα τις συζητήσουμε - που μιλάνε, πώς μπορεί να γίνει ο συντονισμός της εσωτερικής λειτουργίας και οργάνωσης όλων αυτών των ιδρυμάτων. Υπάρχει - όπως ξέρετε - τώρα, αλλά μη θεσμοθετημένος, ο θεσμός των προέδρων και αντιπροέδρων των ΤΕΙ. Νομίζω, ότι πρέπει να θεσμοθετηθεί αυτός ο θεσμός. Θα είναι πιο ουσιαστικός.

Και λίγο παρακάτω - αυτό θέλει λίγο συζήτηση και λίγο επεξεργασία - ενδεχόμενα, για συγχώνευση των σημερινών ΕΣΑΠ και ΣΤΕ σ' ένα ενιαίο όργανο, εφόσον θα πάνε στην ίδια βαθμίδα πλέον - αν καταλήξετε εκεί - και προτείνουν και ποιες θα είναι οι αρμοδιότητες αυτών των οργάνων. Εγώ θα τα καταθέσω αυτά στα Πρακτικά, να τα πάρετε και σεις και όποιος άλλος

ουνάδελφος θέλει, για να τα έχουμε υπόψη μας.

Τελειώνοντας, επαναλαμβάνω και μ' αυτό κλείνω, ότι εάν εγκαίρως μας δώσετε αυτό το πόρισμα και αν πράγματι μάς πείσετε ότι έχετε διάθεση ουσιαστικού διαλόγου, ως ηγεσία του υπουργείου Παιδείας - εγώ μόνο για το Κόμμα μου μπορώ να μιλήσω, αν και συνεπέρανα ότι και οι άλλοι το ίδιο περίπου σας είπαν - εμείς θα έλθουμε στο διάλογο και θα βοηθήσουμε, αρκεί να είναι διάλογος ουσίας.

Δεύτερον, να μην το βάλουμε όμως το πράγμα στο χρονοντούλαπο, διότι χρονικά δεν μου απαντήσατε πότε αυτή η επιτροπή θα σας δώσει το πόρισμα. Μην το βάλουμε στο χρονοντούλαπο. Διότι ο καιρός περνάει και το 1995 φτάνει.

Σωστά είπατε ότι δεν αποτελεί «υποχρέωση» το «Κοινοτικό Δίκαιο» για εφαρμογή και της Οδηγίας ορισμένων άλλων, αλλά ακριβώς επειδή δεν αποτελεί υποχρέωση, γι' αυτό αυτοί πήγαν και έβγαλαν το σχέδιο «Σωκράτης», που ενδεχόμενα, αν αυτό γίνει θέση πλέον του Ευρωκοινοβουλίου, τότε θα είναι κοινοτική υποχρέωση. Και τότε τα ευρωπαϊκά δικαστήρια δε θα βγάσουν αποφάσεις - έχετε δίκιο, αυτή η απόφαση έχει βγει καταρχήν - αλλά θα βγαίνει ακριβώς η αντίθετη. Και αυτοί δεν είναι τόσο αργοκίνητοι όσο εμείς. Μπορεί μέχρι τέλος του 1994 αυτό να έχει να περάσει, άρα εμείς πρέπει να είμαστε έτοιμοι. Δεν πρέπει να επαναλαμβάνονται στην Οδηγία, δεν είναι υποχρεωτικά και για την Ελλάδα. Κάποια στιγμή θα γίνουν. Ξέρετε ότι το κέντρα βάρους, μετά από λίγα χρόνια θα έχει φύγει απ' αυτή την αίθουσα και κατά 60% με 70% θα είναι σε κάποια άλλη αίθουσα, στο Στρασβούργο ή στις Βρυξέλλες και εδώ θα έχει απομείνει - όχι μόνο στο δικό μας εθνικό κοινοβούλιο, αλλά σε όλα τα εθνικά κοινοβούλια - ένα 30%.

Λοιπόν, μην κλαίμε ως τις μωρές παρθένες του Ευαγγελίου, όταν θα επέλθει η καταστροφή. Γιατί θα επρόκειτο για καταστροφή, αν δεν έχουμε προετοιμαστεί ως εκείνη τη στιγμή.

Στο σημείο αυτό ο βουλευτής κ. Ν. Κακλαμάνης καταθέτει τις προαναφερθείσες θέσεις του κόμματός του για τα πρακτικά, οι οποίες έχουν ως εξής:

Α. ΘΕΣΗ ΤΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΣΤΟ ΕΚΠ/ΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ

Τα ΤΕΙ ανήκουν στην ενιαία τριτοβάθμια εκπ/ση με ιδιαίτερο χαρακτήρα, όπως περιγράφεται στον ιδρυτικό τους νόμο 1404/83. Το παρεχόμενο πτυχίο είναι βασικό πτυχίο της τριτοβάθμιας εκπ/σης, δίνει τη δυνατότητα ολοκληρωμένης άσκησης του αντιστοίχου επαγγέλματος και αποτελεί τυπικό προσόν για τη συνέχιση μεταπτυχιακών σπουδών στην Ελλάδα ή το Εξωτερικό.

Β. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

α) Τα ΤΕΙ είναι ανεξάρτητα ΝΠΔΔ εποπτευόμενα από τον υπουργό Εθν. Παιδείας - Θρ/των και λειτουργούν σε γενικές γραμμές όπως καθορίζεται από το Ν. 1404/83 (με δυνατότητες βελτίωσης της εσωτερικής

κής λειτουργίας).

β) Παρέχεται η δυνατότητα στα ιδρύματα της οργάνωσης και λειτουργίας μεταπτυχιακών σπουδών (όπου αυτό είναι δυνατόν) αυτόνομα ή σε συνεργασία με τριτοβάθμια ιδρύματα της χώρας ή του Εξωτερικού.

γ) Να ενισχυθεί η ανάπτυξη της ήδη προβλεπόμενης εφαρμοσομένης έρευνας.

Γ) ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Λόγω της ιδιαιτερότητας των ιδρυμάτων η διαστρωμάτωση του προσωπικού πρέπει να συνδυάσει ακαδημαϊκούς τίτλους με σοβαρή επαγγελματική εμπειρία.

Κρίνεται σκόπιμα η διατήρηση των προσόντων του διδακτικού προσωπικού ως εξής:

α) Για τη βαθμίδα του Επίκουρου να απαιτείται διδακτορικό δίπλωμα.

β) Για τη βαθμίδα του καθηγητού Εφαρμογών να απαιτείται και μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών.

Θεωρείται ότι για λόγους ουσίας, αλλά και ηθικής και Συνταγματικής τάξης πρέπει να διατηρηθεί το ήδη υπηρετούν προσωπικό στις βαθμίδες που ήδη κατέχει.

Σημειώνεται ότι βάσει του Ν. 1404/83, το κύριο έργο του εκπ/κού προσ/κού των ΤΕΙ είναι το διδακτικό έργο, το οποίο υλοποιείται με σημαντικό αριθμό ωρών εβδομαδιαίας απασχόλησης. Έτσι κρίνεται τουλάχιστον ανακόλουθη οποιαδήποτε σκέψη για επανάκριση του προσ/κού.

Δ) ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

α) Για το συντονισμό της εσωτερικής λειτουργίας και οργάνωσης των ιδρυμάτων και την κοινή προς τα έξω παρουσίασή τους κρίνεται σκόπιμο να θεσμοθετηθεί η μέχρι τώρα ατύπως λειτουργούσα Σύνοδος των Προέδρων και Αντιπροέδρων των ΤΕΙ.

β) Για την ομαλή λειτουργία, το συντονισμό, αλλά και τη διασφάλιση του ρόλου όλων των ιδρυμάτων της Ενιαίας Τριτοβάθμιας Εκπ/σης της χώρας, κρίνεται σκόπιμη η δημιουργία Ενιαίου Κεντρικού Οργάνου με τη συμμεταχή φορέων της Παραγωγής. Το όργανο αυτό θα αποφασίζει για κατάργηση ή δημιουργία τμημάτων σύμφωνα με τις απαιτούμενες ανάγκες της Οικονομίας, με αριθμό των σπουδαστών και τα έτη σπουδών, ενώ θα διασφαλίζει τους όρους σύνδεσης των ιδρυμάτων με την παραγωγή. (Το όργανο αυτό θα μπορούσε να προκύψει από τη συγχώνευση των σημερινών ΕΣΑΠ και ΣΤΕ).

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παυσανίας Ζακολίκος): Κύριοι συνάδελφοι, η Διарκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης καταθέτει την Εκθεση της στο σχέδιο νόμου του υπουργείου Δικαιοσύνης «Προσωρινή κράτηση και έλεγχος της διάρκειάς της, αναστολή ποινών, απόλυση υπ' όρον, επιτάχυνση διαδικασίας πολιτικών υποθέσεων και άλλες διατάξεις».

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΚΙΡΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παυσανίας Ζακολίκος): Δεν μπορώ κύριε Μπεκίρη, να σας δώσω το λόγο. Λυπάμαι. Γνωρίζετε τα φιλικά μου και συναδελφικά αισθήματα, αλλά δεν μπορώ να παραβώ τον Κανονισμό.

Η κυρία υπουργός έχει το λόγο για 15 λεπτά.

ΕΛΕΝΗ ΣΤΕΦΑΝΟΥ (Υφυπ. Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Θα είμαι πολύ σύντομη κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παυσανίας Ζακολίκος): Αυτό είναι ευχάριστο, κυρία υφυπουργέ.

ΕΛΕΝΗ ΣΤΕΦΑΝΟΥ (υφυπ. Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Από την όλη συζήτηση, νομίζω ότι καταλήξαμε σε ένα συμπέρασμα: Ότι αυτά τα προβλήματα είναι πάρα πολύ σοβαρά, ότι μένουν πολλά προβλήματα ανοικτά προς ρύθμιση και δεν είναι δυνατόν να θέματα αυτά να ρυθμιστούν μόνο από μας. Εμείς θα σας φέρουμε την πρόταση, θα τη συζητήσουμε και θα την συναποφασίσουμε πριν έλθουμε στη Βουλή. Αυτό είναι προσωπική δέσμευση μου. Είμαι υπεύθυνη για τα ΤΕΙ και σας το λέω ότι θα γίνει. Ηδη η επιτροπή εργασίας για τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, πρέπει να σας πω ότι δέχεται όλες τις προτάσεις. Έχει στη διάθεσή της, όλες τις προτάσεις όλων των κομμάτων. Έχει ακόμα όλες τις θέσεις ορισμένων προσωπικοτήτων, που έχουν ασχοληθεί και έχουν άπαφη για συγκεκριμένα θέματα. Και ήταν αυτός ο τρόπος, τον οποίο επιλέξαμε να δουλέψουμε, για τα θέματα της Ανώτατης Εκπαίδευσης, αλλά και για τα ΤΕΙ ακόμα.

Και έχει συγκεντρώσει ό,τι υλικό υπάρχει ως τώρα. Γιατί φιλοδοξία μας είναι και στα θέματα των ΑΕΙ, αλλά και στα θέματα των ΤΕΙ να δώσουμε επιτέλους ένα θεσμικό πλαίσιο - είναι υποχρέωση όλων των Πτερυγών της Βουλής - που να αντέξει στο χρόνο και να μη χρειάζεται κάθε τόσο να το αναμορφώσουμε.

Φυσικά, για μεν τα ΑΕΙ ξεκινάμε από μία βασική αρχή, η οποία έχει περισσότερη σημασία για τα ΑΕΙ, ότι εκεί θα πρέπει να δοθεί μεγαλύτερη ελευθερία και πρωτοβουλία στα ίδια τα ιδρύματα να αποφασίσουν για τα δικά τους τα προβλήματα, να γίνει όσο μπορεί πιο περιορισμένο και λιτό το θεσμικό πλαίσιο και να πάρουν περισσότερες πρωτοβουλίες τα ιδρύματα.

Από την άλλη πλευρά όμως - και πρέπει να συμφωνήσετε όλοι μαζί μου - πρέπει να εξασφαλισθούν αυτές οι διαδικασίες και να βρεθούν αυτοί οι μηχανισμοί, που θα ελέγξουν τις αυθαιρέσεις, οι οποίες είναι δεδομένες σε όλα τα ΑΕΙ.

Πρέπει να βρούμε όλοι μας μέσα από το ίδιο αυτό το θεσμικό πλαίσιο τους μηχανισμούς ελέγχου, για να μη δώσουμε από τη μία πλευρά την ελευθερία που επιβάλλεται, αλλά να μην εξακολουθούν να γίνονται αυτά, τα οποία γνωρίζουμε όλοι μας ότι γίνονται σήμερα στα ΑΕΙ και κυρίως όσον αφορά στις εξελίξεις του προσωπικού κλπ.

Θέλω να δώσω μία απάντηση στον κ. Μπεκίρη, για την Οδηγία 89. Κύριε Μπεκίρη, αν ήσασταν εδώ, θα είχατε ακούσει ότι και για μας τα ΤΕΙ ανήκουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με διαφορετική αποστολή. Δε διαφωνούμε. Άλλη αποστολή των ΑΕΙ, άλλη των ΤΕΙ. Ανήκουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Όσο για την Οδηγία 89, πρέπει να σας πω ότι δεν πρέπει να συζητάμε τώρα το τι κάνατε για την οδηγία 89. Διότι, αν έπρεπε να την είχατε προχωρήσει, θα την είχατε προχωρήσει εσείς. Εμείς είμαστε 5 μήνες στην κυβέρνηση, και

προχωρήσαμε πολύ. Την επαναφέραμε αμέσως στο Συμβούλιο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης που δεν συνεδρίαζε επί ΝΔ. Συνεδρίασε ήδη δύο φορές μέχρι μέσα στους 5 μήνες. Θέσαμε το θέμα, διότι έπρεπε να ξαναπεράσουν τα επαγγελματικά δικαιώματα από το Συμβούλιο Τεχνολογικής Εκπαίδευσης για να μπορέσουν εν συνεχεία να υπογραφούν. Είχε περάσει ο χρόνος από τότε που τα είχε υπογράψει ο κ. Σουφλιάς και δεν μπορούσαμε να προχωρήσουμε. Αρα απαραίτητη προϋπόθεση ήταν αυτή. Προχωρήσαμε.

Να σας πω και κάτι άλλο. Δεν κάναμε μόνο αυτό. Προχωρούμε και επιμένουμε. Ηδη έχω το διάταγμα που έχει την αναγνώριση των επαγγελματικών δικαιωμάτων των φυσικοθεραπευτών. Το έχει υπογράψει ο κ. Πεπονής και ο κ. Κρεμαστινός. Κάτι κάνουμε, περπατάμε, προχωράμε.

Καταργήσαμε τη διάταξη που γνωρίζετε που έφερε όλα αυτά τα προβλήματα στη λειτουργία των ΤΕΙ που, αντί να τα αναβαθμίζει, τα υποβάθμιζε, εντάσσοντας στο διδακτικό προσωπικό ανθρώπους με χαμηλά προσόντα - για να μην πω κανέναν άλλον χαρακτηρισμό.

Θέματα που αφορούν στη διοικητική λειτουργία των ΤΕΙ, και αυτά τα ρυθμίσαμε. Κάνουμε κάτι. Εσείς δεν κάνατε τίποτα σ' αυτόν το χώρο εκτός από ευχολόγια. Μη μας εγκαλείτε λοιπόν, γιατί δεν προχωρούμε στην εφαρμογή της Οδηγίας 89.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΠΕΚΙΡΗΣ: Δεν είπα αυτό το πράγμα.

ΕΛΕΝΗ ΣΤΕΦΑΝΟΥ (υφυπ. Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Όλοι οι άλλοι συνάδελφοι είπαν ποια προβλήματα υπάρχουν. Μακάρι να μπορέσουμε να τα λύσουμε. Και θα χρειασθεί να βοηθήσουμε όλοι μας για να τα λύσουμε, για να πιέσουμε να δοθεί λύση. Διότι από μία πλευρά δεν πρόκειται να λυθεί.

Κύριε Αραβανή, με αυτά που θέσατε, συμφωνώ απόλυτα. Νομίζω ότι προς την ίδια κατεύθυνση κινούμαστε. Δεν έχουμε ολοκληρώσει τις λύσεις. Πιστεύω ότι θα είναι κοινές οι λύσεις που θα δώσουμε. Είμαι αισιόδοξη σ' αυτό το σημείο, ότι θα είναι κοινές οι λύσεις και οι απαντήσεις που θα δώσουμε σε αυτά τα προβλήματα.

Εξάλλου η ομάδα εργασίας έχει προχωρήσει πολύ και πιστεύω ότι μέχρι το τέλος Απριλίου θα έχουμε ένα συγκεκριμένο κείμενο δουλειαίς, που να μπορεί να δοθεί σε όλους για να μπορεί να εκφράσετε τις απόψεις σας. Αλλά θα έχουμε και διάλογο ουσιαστικό, όχι με ανταλλαγή εγγράφων, αλλά ουσιαστικό, δια ζώσης. Διότι εκεί ακούγονται οι διαφωνίες και έτσι μπορούμε να προχωρήσουμε τα θέματα. Ετσι νομίζω ότι πρέπει να γίνει.

Δεν έχω να προσθέσω τίποτε άλλο. Σας ευχαριστώ, κύριε πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Παυσανίας Ζακολίκος): Κύριοι συνάδελφοι, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί της επερώτησης του βουλευτή της Πολιτικής Ανωχής, κ. Νικήτα Κακλαμάνη, αρμοδιότητας Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, για την οριοθέτηση των διαφόρων εκπαιδευτικών επιπέδων. ■